

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Τόμος 2ος

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Δημήτριος Γ. Βλάχος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Σουζάνα-Μαρία Νικολάου,
Λέκτορας Πανεπ/μίου Ιωαννίνων
Ασημίνα Βατσίτση, *Εκπ/κός Π.Ε.*
Νταΐζη-Μαργαρίτα Δανιηλίδου,
Σχολ. Σύμβουλος Α/θμιας Εκπ/σης
Βασιλική Πασχαλιώρη, *Εκπ/κός Π.Ε.*
Η συγγρ. ομ. συνεργ. με την κ. Χαρ.
Μποζώνη, Εκπ/κό Π.Ε., κατά τη
διάρκεια της συγγραφ. του βιβλίου.

ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Ελένη Καρατζιά-Σταυλιώτη, *Επικ.*
Καθηγήτρια του Παν/μίου Πατρών
Σταμάτης Βούλγαρης, *Σχολικός*
Σύμβουλος Α/θμιας Εκπαίδευσης
Αθανάσιος Γιαννίκας, *Σχολικός*
Σύμβουλος Α/θμιας Εκπαίδευσης

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Σπ. Γούσης, *Σκιτσογρ. - Εικον/φος*

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Μαρία Αλιφεροπούλου, *Φιλόλογος*

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Αλεξάνδρα Χ. Κουλουμπαρίτση,
Σύμβ. του Παιδ. Ινστιτ. (2006-2008)
Αρετή Καραθανάση, τ. Μόνιμη Πάρ.
του Παιδ. Ινστιτ. (2003-2006)

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Ασπασία Οικονόμου, Εκπ/κός
Β/θμιας Εκπαίδευσης (2005-2008)
Ουρανία Πρεσβέλου-Ακτύπη,
τ. Σύμβ. του Παιδ. Ινστ. (2004-2005)
Μαρία Παπαχρήστου, Εκπ/κός
Β/θμιας Εκπαίδευσης (2005-2008)

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Σπ. Γούσης, Σκιτσογρ. - Εικον/φος

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

"ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ -
MULTIMEDIA Α.Ε."

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας ΥΠΕΠΘ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Σουζάννα-Μαρία Νικολάου
Ασημίνα Βατσίτση
Νταΐζη-Μαργαρίτα Δανιηλίδου
Βασιλική Πασχαλιώρη**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ
«Ελληνικά γράμματα»**

**Κοινωνική και Πολιτική
Αγωγή**

ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Τόμος 2ος

5ο Κεφάλαιο

Το ελληνικό Σύνταγμα

Πολλές φορές ακούω και διαβάζω για το Σύνταγμα της χώρας μας. Τι είναι ακριβώς;

φωτ. 5.1 Τα γεγονότα της 3ης Σεπτεμβρίου (λιθογραφία)

Ο συνταγματάρχης Καλλέργης μπροστά στα ανάκτορα

«Τη νύχτα της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 πλήθος λαού, καθώς και επαναστατημένες μονάδες του

τακτικού στρατού, συγκεντρώθηκαν μπροστά στα ανάκτορα, ζητώντας από το βασιλιά Όθωνα να παραχωρήσει Σύνταγμα. Δηλαδή, γραπτούς νόμους που να καθορίζουν τη μορφή του πολιτεύματος, την οργάνωση και λειτουργία του κράτους και τη σχέση του κράτους με τους πολίτες».

Ίστορία του Έλληνικού Έθνους,
τόμος ΙΓ', Έκδοτική Αθηνών, Αθήνα
1978, σσ. 91,92

«Δεν ήθελα χρήματα και βιο,
ήθελα σύνταμα δια την πατρίδα
μου να κυβερνηθεί με νόμους και
όχι με το έτζι θέλω».

Μακρυγιάννη απομνημονεύματα,
(εισ., σχόλια), Σπ. Ι. Ασδραχά, εκδ.
Α. Καραβία, Αθήνα 1977, σ. 320

 ✓ Συζητάμε και γράφουμε τους λόγους, για τους οποίους ο στρατηγός Μακρυγιάννης ήθελε Σύνταγμα. Πώς σχετίζεται το Σύνταγμα με την αγάπη του για την Πατρίδα;

✓ Γνωρίζετε κάποιο άλλο ευρωπαϊκό κράτος όπου ο λαός αγωνίστηκε για την απόκτηση Συντάγματος;
Έτσι νομίζω Ειρήνη! Για να δούμε!

 Το Σύνταγμα είναι ο ανώτερος νόμος του κράτους, στον οποίο πρέπει να στηρίζονται όλοι οι νόμοι της πολιτείας. Το Ελληνικό Σύνταγμα αποτελείται από 120 άρθρα και:

◆ Καθορίζει τη μορφή του πολιτεύματος και τις πρωταρχικές υποχρεώσεις της πολιτείας, όπως ο σεβασμός και η προστασία της

αξίας τον ανθρώπου, η επιδίωξη ειρήνης, δικαιοσύνης και ανάπτυξης φιλικών σχέσεων με άλλα κράτη και λαούς.

◆ Ρυθμίζει την οργάνωση και τις λειτουργίες της πολιτείας.

◆ Κατοχυρώνει τα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα των πολιτών και καθορίζει τις υποχρεώσεις τους.

Οι νόμοι που ψηφίζονται από τη Βουλή πρέπει να είναι σύμφωνοι με το Σύνταγμα, ώστε να μη θεωρούνται αντισυνταγματικοί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Διαβάζουμε δύο παραγράφους από το τελευταίο άρθρο του Συντάγματος:

Άρθρο 120

2.Ο σεβασμός στο Σύνταγμα και τους νόμους και η αφοσίωση στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία συνιστούν θεμελιώδη υποχρέωση όλων των Ελλήνων.

4.Η τήρηση του Συντάγματος επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων, που δικαιούνται και υποχρεούνται να αντιστέκονται με κάθε μέσο εναντίον οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει με τη βία.

- ✓ Χωριζόμαστε σε δυο ομάδες και η κάθε μια αναλαμβάνει να γράψει σύντομα τη σημασία των παραπάνω παραγράφων του Συντάγματος.
- ✓ Κάθε ομάδα ανακοινώνει στην τάξη ό,τι έγραψε.

Το **Σύνταγμα** της χώρας μας ορίζει τη μορφή του πολιτεύματος, την οργάνωση και τις λειτουργίες της Πολιτείας, τα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα των πολιτών. Στο Σύνταγμα στηρίζονται όλοι οι νόμοι του κράτους.

Ανακεφαλαίωση

Κάθε κράτος ορίζεται από το έδαφος που καταλαμβάνει, τον λαό που ζει σε αυτό και τον τρόπο με τον οποίο ασκείται η εξουσία. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται και ασκείται η εξουσία ενός κράτους ονομάζεται **πολίτευμα**. Οι πιο γνωστές μορφές πολιτευμάτων είναι η

μοναρχία, η ολιγαρχία και η δημοκρατία. Σήμερα τα περισσότερα κράτη έχουν δημοκρατικό πολίτευμα.

Το πολίτευμα της Ελλάδας είναι η Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και αρχηγός του κράτους είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

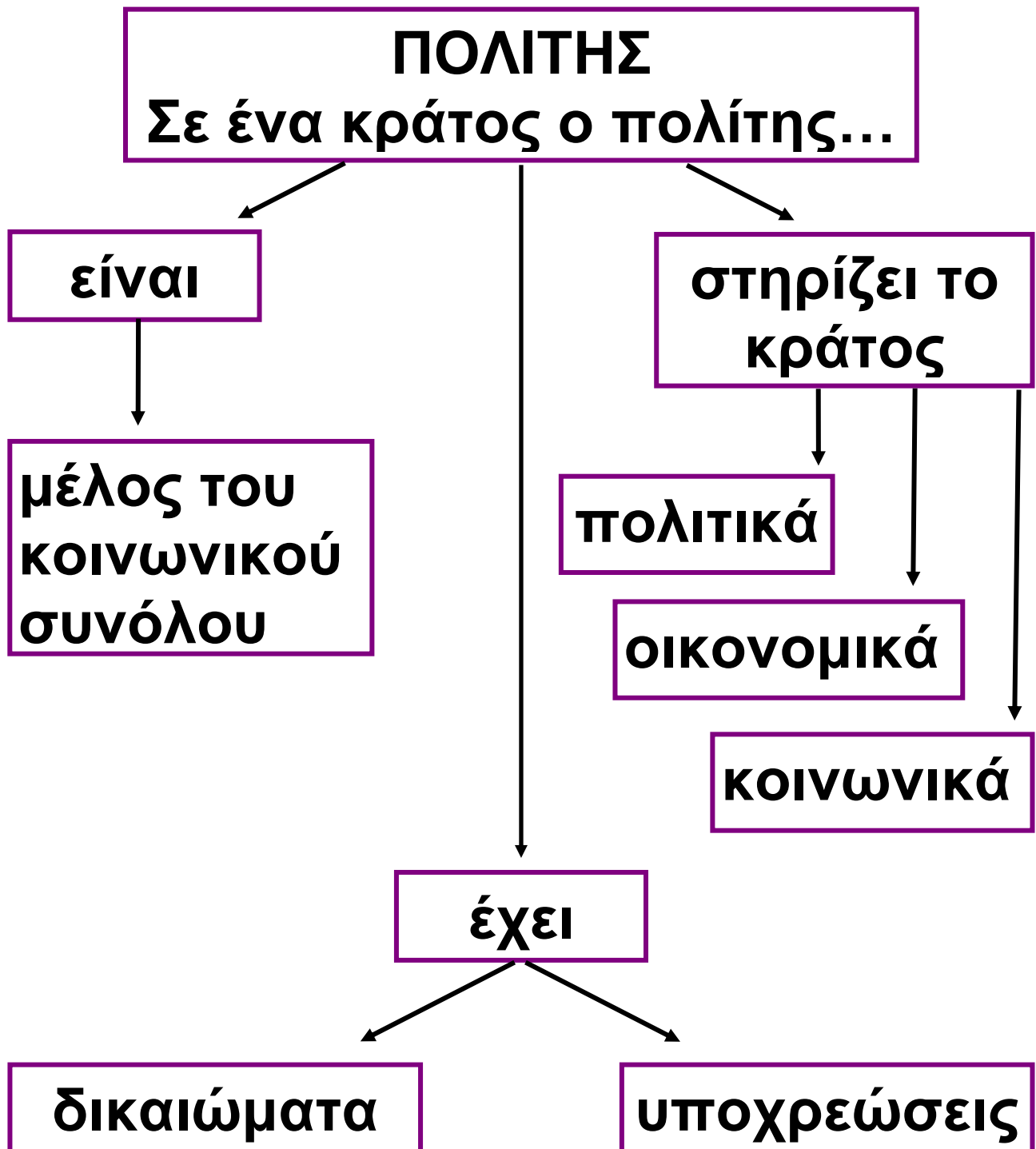
Στα δημοκρατικά κράτη η κρατική εξουσία ασκείται με τρεις διαφορετικές λειτουργίες: τη νομοθετική (Βουλή και Πρόεδρος της Δημοκρατίας), την εκτελεστική (Κυβέρνηση και Πρόεδρος της Δημοκρατίας) και τη δικαστική (δικαστήρια).

Κάθε σύγχρονο δημοκρατικό κράτος έχει το δικό του Σύνταγμα. Το Σύνταγμα είναι ο ανώτερος νόμος του κράτους, ο οποίος

**καθορίζει το πολίτευμα της χώρας,
ρυθμίζει την οργάνωση και τις
λειτουργίες της πολιτείας,
κατοχυρώνει τα δικαιώματα των
πολιτών και καθορίζει τις βασικές
τους υποχρεώσεις.**

Ενότητα Β´

Κράτος και πολίτης

1ο Κεφάλαιο

Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη

Στη δημοκρατία όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις;

Έτσι νομίζω Ειρήνη!
Για να δούμε!

Όλοι οι άνθρωποι που ζουν σε κράτη με δημοκρατικό πολίτευμα έχουν:

◆ **ατομικά δικαιώματα**, όπως να αναπτύσσουν ελεύθερα την προσωπικότητά τους, να μιλούν ελεύθερα και να εκφράζουν την άποψή τους για διάφορα θέματα,

◆ **κοινωνικά δικαιώματα**, όπως να μορφώνονται, να έχουν περίθαλψη όταν αρρωσταίνουν και να βρίσκουν εργασία.

Οι πολίτες ενός κράτους όμως έχουν και **πολιτικά δικαιώματα**, όπως να συμμετέχουν με την ψήφο τους στην εκλογή των προσώπων που θα κυβερνήσουν τη χώρα. Στην Ελλάδα, πολίτες είναι όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια. Οι πολίτες ηλικίας 17 ετών και άνω έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές.

Επίσης, οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στις δημοτικές εκλογές σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ευρώπης ζουν. Δεν έχουν όμως το δικαίωμα να ψηφίζουν και να συμμετέχουν στις εκλογές για την επιλογή αντιπροσώπων στη Βουλή.

Ας δούμε όμως πιο συγκεκριμένα ορισμένα από τα πολιτικά δικαιώματα που έχουν οι πολίτες της χώρας μας.

- Μπορούν να συμμετέχουν στις εκλογές ως ψηφοφόροι ή ως υποψήφιοι.**
- Μπορούν να καταλαμβάνουν δημόσιες θέσεις (δικαστές, εκπαιδευτικοί, υπάλληλοι υπουργείων κτλ.).**

Όλα τα παραπάνω δικαιώματα κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα. Υπάρχουν όμως και άλλα δικαιώματα που δεν αναφέρονται στο Σύνταγμα, όπως είναι τα πνευματικά δικαιώματα που αφορούν την

προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Αυτό σημαίνει ότι κάθε έργο (πίνακας ζωγραφικής, λογοτεχνικό έργο, μουσικό κομμάτι ή έργο τέχνης γενικά) ανήκει σε αυτόν που το δημιούργησε και κανείς άλλος δεν μπορεί να το παρουσιάσει ως δικό του.

Εκτός όμως από δικαιώματα, έχουμε και υποχρεώσεις. Οι κυριότερες υποχρεώσεις των πολιτών, όπως προκύπτουν από το Σύνταγμα, είναι:

- ο σεβασμός προς το κοινωνικό σύνολο που εκφράζεται με την προσπάθεια κάθε πολίτη να προστατεύει το περιβάλλον, να σέβεται την ιδιοκτησία των συμπολιτών του και του κράτους και να προσφέρει ό,τι μπορεί για το συμφέρον του συνόλου.

- η τήρηση του Συντάγματος και των νόμων, δηλαδή η αποφυγή οποιασδήποτε ενέργειας η οποία είναι αντίθετη με αυτά που ορίζουν το Σύνταγμα και οι Νόμοι.
- η υπεράσπιση της δημοκρατίας, δηλαδή η υποχρέωση του κάθε πολίτη να εμποδίσει όποιον προσπαθήσει να αλλάξει το δημοκρατικό πολίτευμα της χώρας.

Μερικοί άνθρωποι με τη στάση και τη συμπεριφορά τους θεωρούν κατώτερους τους ανθρώπους που είναι διαφορετικοί ως προς την καταγωγή, ή το θρήσκευμα.

Ο μπαμπάς μου
αυτούς τους
ονομάζει **ρατσιστές!**

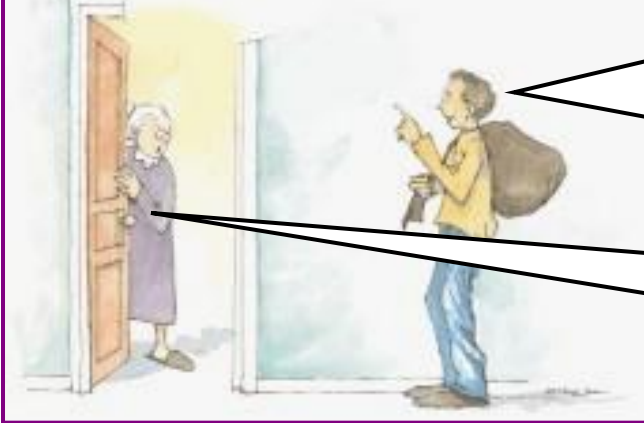

❖ Συζητάμε όλοι μαζί για τη στάση και τη συμπεριφορά ορισμένων ανθρώπων απέναντι σε συνανθρώπους τους που έχουν διαφορετική καταγωγή, χρώμα, θρησκεία ή γλώσσα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Διαβάζουμε, συζητάμε και φανταζόμαστε την εξέλιξη της ιστορίας:

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

**Καλημέρα.
κυρία. Εκείνο
το δωμάτιο;**

**Νοικιάστηκε,
νοικιάστηκε.**

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

**Καλημέρα.
κυρία. Εκείνο
το δωμάτιο;**

Περάστε.

Η ιδέα του παραπάνω σκίτσου προέκυψε από το έντυπο της Ε.Ε. «Εγώ, ο Ρατσιστής;!»

Πηγή:

- ❖ Μοιραζόμαστε τους ρόλους και υποδυόμαστε τα πρόσωπα.
- ❖ Οι υπόλοιποι παρακολουθούμε και σημειώνουμε τη συμπεριφορά των ηρώων.
- ❖ Καταγράφουμε τα συναισθήματά μας.
- ❖ Συζητάμε όλοι μαζί σχετικά με το θέμα.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Σε μια δημοκρατική χώρα κάθε άνθρωπος έχει ατομικά, κοινωνικά και πνευματικά δικαιώματα. Πολι-

ΤΙΚΑ δικαιώματα έχουν μόνο οι πολίτες μιας χώρας. Οι Ευρωπαίοι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν μόνο στις δημοτικές εκλογές σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζουν.

Στις σύγχρονες κοινωνίες παρατηρείται το φαινόμενο του ρατσισμού, δηλαδή της διάκρισης των ανθρώπων σε ανώτερους και κατώτερους με βάση την καταγωγή τους.

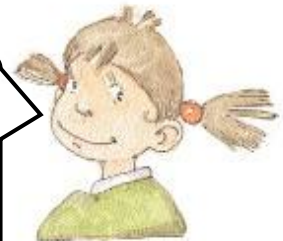
2ο Κεφάλαιο

Πνευματικά δικαιώματα

Ειρήνη, θυμάσαι πέρυσι που μιλούσαμε για τα πνευματικά δικαιώματα;

Κάτι θυμάμαι. Μπορείς να μου επαναλάβεις κάποια βασικά πράγματα;

 Ευχαρίστως. Η πνευματική ιδιοκτησία σχετίζεται με έργα και δημιουργίες, που προκύπτουν από το πνεύμα του ανθρώπου, γι' αυτό άλλωστε αναφερόμαστε στα πνευματικά δικαιώματα. Όταν ένας άνθρωπος δίνει μορφή σε μια ιδέα του, για παράδειγμα δημιουργεί βιβλίο, ζωγραφιά, μουσική,

φωτογραφία, κάνει δηλαδή ένα έργο πρωτότυπο, έχει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Και τι ακριβώς είναι το δικαίωμα αυτό;

Είναι δικαίωμα ιδιοκτησίας, ακριβώς όπως είναι το δικαίωμα που έχεις εσύ στα δικά σου πράγματα. Αυτό σημαίνει ότι κανείς δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο σου, εάν πρώτα δεν ζητήσει την άδειά σου. Επιπλέον, είναι δικαίωμα πάνω στο έργο σου να αναφέρεις το όνομά σου και υποχρέωση των άλλων να ζητήσουν την άδειά σου.

Και τι εξυπηρετεί το δικαίωμα αυτό;

Όπως σεβόμαστε την ιδιοκτησία των άλλων και δεν παίρνουμε κάτι που τους ανήκει, έτσι πρέπει να σεβόμαστε και την πνευματική ιδιοκτησία. Με αυτόν τον τρόπο αναγνωρίζουμε και εκτιμούμε την πνευματική εργασία εκείνων που την κατέβαλαν, προκειμένου να δημιουργήσουν ένα έργο που μπορούν να το χαίρονται όλοι.

Σε μια δημοκρατική κοινωνία, ένα σημαντικό δικαίωμα είναι η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Η πνευματική ιδιοκτησία θέτει κανόνες για την απόλαυση των έργων των άλλων. Οι κανόνες αυτοί προστατεύουν τον μόχθο του δημιουργού και διασφαλίζουν τη δίκαιη συνεργασία.

Συγγενικά δικαιώματα

Εκτός από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, υπάρχουν και τα συγγενικά δικαιώματα, τα οποία αναγνωρίζονται σε εκείνους, που ερμηνεύουν ή εκτελούν έργα του πνεύματος χωρίς να είναι οι ίδιοι δημιουργοί τους όπως τραγουδιστές, ηθοποιοί, παραγωγοί ταινιών. Μπορείς να αναφέρεις παραδείγματα;

3ο Κεφάλαιο

Πολιτική άμυνα και Πολιτική προστασία

φωτ.3.1
Σεισμός

φωτ.3.2
Πόλεμος

φωτ.3.3
Πλημμύρα

φωτ.3.4
Πυρκαγιά

❖ Παρατηρούμε τις εικόνες και σχολιάζουμε τον τρόπο που αντιμετωπίζονται μεγάλες καταστροφές, όπως είναι ο πόλεμος, ο σεισμός, η πλημμύρα κ.ά.

Το κράτος, για να προστατέψει τους πολίτες του από ενδεχόμενες πολεμικές επιχειρήσεις και τις συνέπειες τους, έχει οργανώσει την άμυνα του με τις ένοπλες και πολιτικές δυνάμεις που διαθέτει γι' αυτό το σκοπό. Οι ένοπλες δυνάμεις αποτελούν την Εθνική Άμυνα και υπερασπίζονται την εθνική ασφάλεια από οποιαδήποτε απειλή. Οι πολιτικές δυνάμεις αποτελούν την Πολιτική Άμυνα, που περιλαμβάνει τις κρατικές αρχές και υπηρεσίες, την ελληνική αστυνομία, το πυροσβεστικό σώμα, το λιμενικό

σώμα, κοινωφελείς οργανισμούς (π.χ. ΕΥΔΑΠ), κάθε μορφής δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις (π.χ. Δ.Ε.Η.) και όλους τους πολίτες της χώρας. Η κύρια αποστολή της Πολιτικής Άμυνας είναι η λήψη μέτρων και η εκτέλεση έργων που αποσκοπούν στην προστασία του πληθυσμού από τις συνέπειες ενός πολέμου, όπως:

- ◆ Ενημέρωση και προστασία του πληθυσμού με τους συναγερμούς και τα καταφύγια.**
- ◆ Διάσωση και περίθαλψη των πληγέντων με τις υγειονομικές υπηρεσίες (γιατρούς, ασθενοφόρα).**
- ◆ Αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν.**
- ◆ Απελευθέρωση ατόμων παγιδευμένων στα ερείπια.**

- ◆ Ενημέρωση του πληθυσμού για τρόπους αυτοπροστασίας.
- ◆ Απολύμανση ατόμων, τροφίμων και περιοχών από ραδιενεργό σκόνη και χημικές ουσίες.

Το κράτος, όμως, φροντίζει να προστατέψει τους πολίτες του και σε καιρό ειρήνης από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές. Γι' αυτό το λόγο, οργάνωσε την **Πολιτική Προστασία**.

Ο τομέας της Πολιτικής Προστασίας έχει ως βασικό σκοπό και κύρια αποστολή, σε καιρό ειρήνης, να προλάβει ή να μειώσει τους κινδύνους από:

- ◆ Φυσικές καταστροφές που προκαλούνται από γεωλογικά φαινόμενα όπως: σεισμοί,

**κατολισθήσεις / καθιζήσεις,
εκρήξεις ηφαιστείων**

◆ **Δασικές πυρκαγιές**

◆ **Φυσικές καταστροφές που προκαλούνται από έντονα καιρικά φαινόμενα όπως: πλημμύρες, χιονοπτώσεις και παγετοί, θυελλώδεις άνεμοι, καταιγίδες, καύσωνες**

◆ **Τεχνολογικές καταστροφές, όπως: χημικά ατυχήματα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων κ.ά.**

(Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών)

Τα μέτρα που λαμβάνουν οι υπηρεσίες της πολιτικής άμυνας και της πολιτικής προστασίας μπορεί να είναι:

α'. προληπτικά, όπως είναι η κατασκευή καταφυγίων, αντιπλημμυρικών έργων, η ενημέρωση του πληθυσμού κ. ά.

β'. κατασταλτικά, για να αντιμετωπιστούν προβλήματα που έχουν προκύψει από φυσική, τεχνολογική καταστροφή ή πόλεμο, όπως μεταφορά τραυματιών, απεγκλωβισμό επιζώντων από ερείπια, παροχή τροφής και στέγης σε άστεγους πολίτες κ.ά.

❖ Συζητάμε στην τάξη για τα μέτρα που είναι απαραίτητο να παίρνουμε κι εμείς, οι πολίτες της χώρας, ώστε να προστατευτούμε από μεγάλες καταστροφές και να προστατέψουμε το περιβάλλον.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

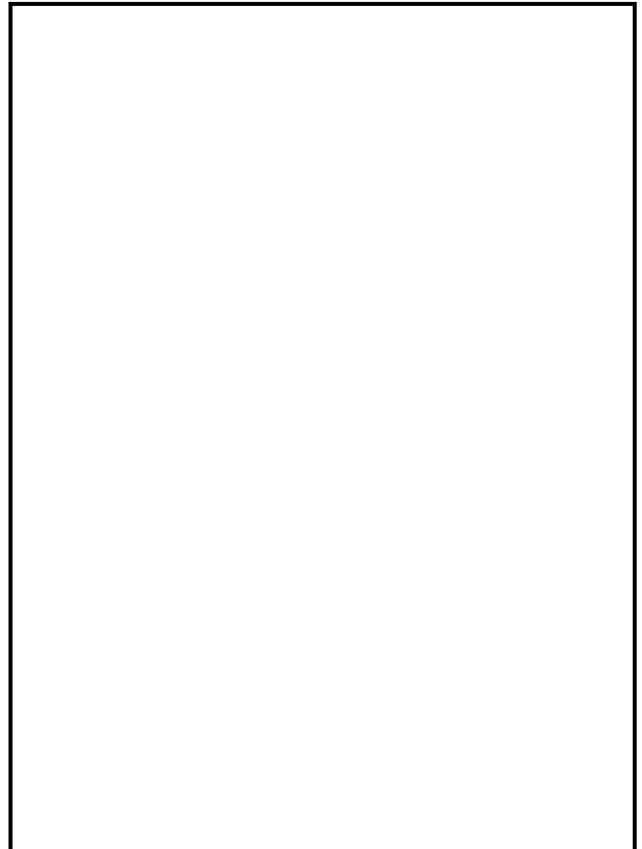
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	213 1520000
Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας	210 3359002-3
Πυροσβεστική Υπηρεσία	199
Άμεση Επέμβαση Λιμενικού Σώματος	108
Άμεση Δράση Αστυνομίας	100
Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	210 5232821
ΕΚΑΒ	166
ΔΕΗ	11770(ΑΘΗΝΑ)
ΕΥΔΑΠ	1022 (ΑΘΗΝΑ)
Ενιαίος Ευρωπαϊ- κός Αριθμός έκτακτης Ανάγκης	112

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σχεδιάσε κι εσύ ένα σκίτσο που να απεικονίζει την αντιμετώπιση μιας φυσικής καταστροφής.

Σ ε ι σ μ ό ς

Ας συνεργαστούμε για να προστατευτούμε

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Με τη συμβολή της Πολιτικής Άμυνας και της Πολιτικής Προστασίας λαμβάνονται μέτρα και γίνονται

ενέργειες για να περιοριστούν ή να εξαλειφθούν τα αποτελέσματα οποιασδήποτε καταστροφής ή απώλειας. Τέτοιες καταστροφές προκαλούνται είτε από φυσικά αίτια (θεομηνίες, φυσικές καταστροφές), είτε από πολεμικές συρράξεις. Τα μέτρα λαμβάνονται σε συνεργασία με σχετικές υπηρεσίες και οργανισμούς αλλά και με τους ίδιους τους πολίτες.

4ο Κεφάλαιο

Η ενημέρωση του πολίτη

Παιδιά, να γράψουμε μια ανακοίνωση για την τοπική εφημερίδα! Να ενημερώσουμε τους κατοίκους της περιοχής ότι το πάρκο καθαρίστηκε από τους μαθητές της ΣΤ΄ τάξης του σχολείου μας.

Ωραία, θα γίνουμε ρεπόρτερ και αρθρογράφοι!

❖ Χωριζόμαστε σε ομάδες, για να καταγράψουμε πώς θα παρουσιαστεί το θέμα στις εφημερίδες και πώς στην τηλεόραση.

❖ Συζητάμε πώς επηρεάζεται η άποψη των ανθρώπων από τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται ένα θέμα.

Όλοι οι άνθρωποι σε μία δημοκρατική κοινωνία έχουν δικαίωμα να εκφράζονται ελεύθερα, αλλά και να μαθαίνουν όσα συμβαίνουν στον κόσμο. Όπως έχουμε δει και στο μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος, από παλιά οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν διάφορα μέσα στην προσπάθειά τους να πληροφορήσουν και να πληροφορηθούν. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, όπως η τηλεόραση, οι εφημερίδες, το ραδιόφωνο, τα περιοδικά, το διαδίκτυο, πληροφορούν τους ανθρώπους για ό,τι συμβαίνει σε

όλη τη γη. Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (Μ.Μ.Ε.) είναι ιδιαίτερα σημαντικός και γι' αυτό πρέπει να υπάρχει κατά το δυνατόν αντικειμενική πληροφόρηση και ενημέρωση. Πολλές φορές, όμως, προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε. θέματα που παραβιάζουν ατομικά δικαιώματα, παραπληροφορούν ή δυσφημούν ανθρώπους. Γι' αυτό είναι απαραίτητο τα Μ.Μ.Ε. να τηρούν συγκεκριμένους κανόνες που θεσπίζονται από την πολιτεία.

◆ Ποιες είναι οι λειτουργίες των ΜΜΕ και σε τι μας χρησιμεύουν; Χωριζόμαστε σε ομάδες, συζητάμε και ανακοινώνουμε στην τάξη.

Τα ΜΜΕ δεν μεταδίδουν μόνο πληροφορίες, αλλά επιτελούν και άλλες λειτουργίες.

❖ Συζητάμε όλοι μαζί για τον ρόλο της τηλεόρασης ή κάποιου άλλου Μ.Μ.Ε. στη ζωή μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Παρατηρούμε τους παρακάτω τίτλους και τους υπότιτλους των εφημερίδων που αναφέρονται στο ίδιο θέμα. Εντοπίζουμε τις διαφορές στις απόψεις των δημοσιογράφων και συζητάμε για αυτές. Σε ποια στοιχεία δίνει μεγαλύτερη έμφαση το κάθε κείμενο;

1. ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΚΛΟΠΗ ΤΣΑΝΤΑΣ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Οι αδίστακτοι ληστές έσυραν το θύμα με τη μοτοσικλέτα για περίπου 20 μέτρα.

2. ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗΝ ΤΣΑΝΤΑ ΣΑΣ! ΚΡΟΥΣΜΑ ΚΛΟΠΗΣ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΔΡΟΜΟ

Η απρόσεκτη κυρία τραυματίστηκε στην προσπάθειά της να σώσει την τσάντα της.

3. ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΟΙ ΚΛΟΠΕΣ ΤΣΑΝΤΩΝ! ΚΙ ΑΛΛΟ ΚΡΟΥΣΜΑ ΚΛΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Άλλη μια άτυχη γυναίκα πέφτει θύμα κλοπής και τραυματισμού. Η αστυνομία πού ήταν;

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας προσφέρουν στους πολίτες τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τη ζωή και τα γεγονότα όλου του κόσμου. Επίσης τους διασκεδά-

ζουν, τους εκπαιδεύουν και τους ψυχαγωγούν με θέματα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά. Οι πολλές και διαφορετικές απόψεις που εκφράζονται είναι χαρακτηριστικό της δημοκρατίας. Όμως, τα Μ.Μ.Ε. πρέπει να σέβονται τους νόμους της πολιτείας και να μην παραπληροφορούν το κοινό τους.

Ανακεφαλαίωση

Σε όλα τα δημοκρατικά πολιτεύματα οι πολίτες έχουν **ατομικά, κοινωνικά** και **πολιτικά** δικαιώματα που κατοχυρώνονται με νόμους.

Κάθε κράτος φροντίζει να προστατεύει τους πολίτες του είτε σε καιρό ειρήνης είτε σε καιρό πολέμου από φυσικές, τεχνολογικές καταστροφές ή συνέπειες του πολέμου. Με τη

συμβολή διαφόρων υπηρεσιών, όπως η **Πολιτική Προστασία** και η **Πολιτική Άμυνα**, λαμβάνει μέτρα προληπτικά και κατασταλτικά και εκτελεί έργα για την προστασία του πληθυσμού.

Στις δημοκρατικές κοινωνίες τα **Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας** φροντίζουν για την ενημέρωση και την ψυχαγωγία των πολιτών.

Υπάρχει όμως κίνδυνος, όταν δεν λειτουργούν σύμφωνα με ορισμένους κανόνες, να παραπληροφορήσουν τους πολίτες.

3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση

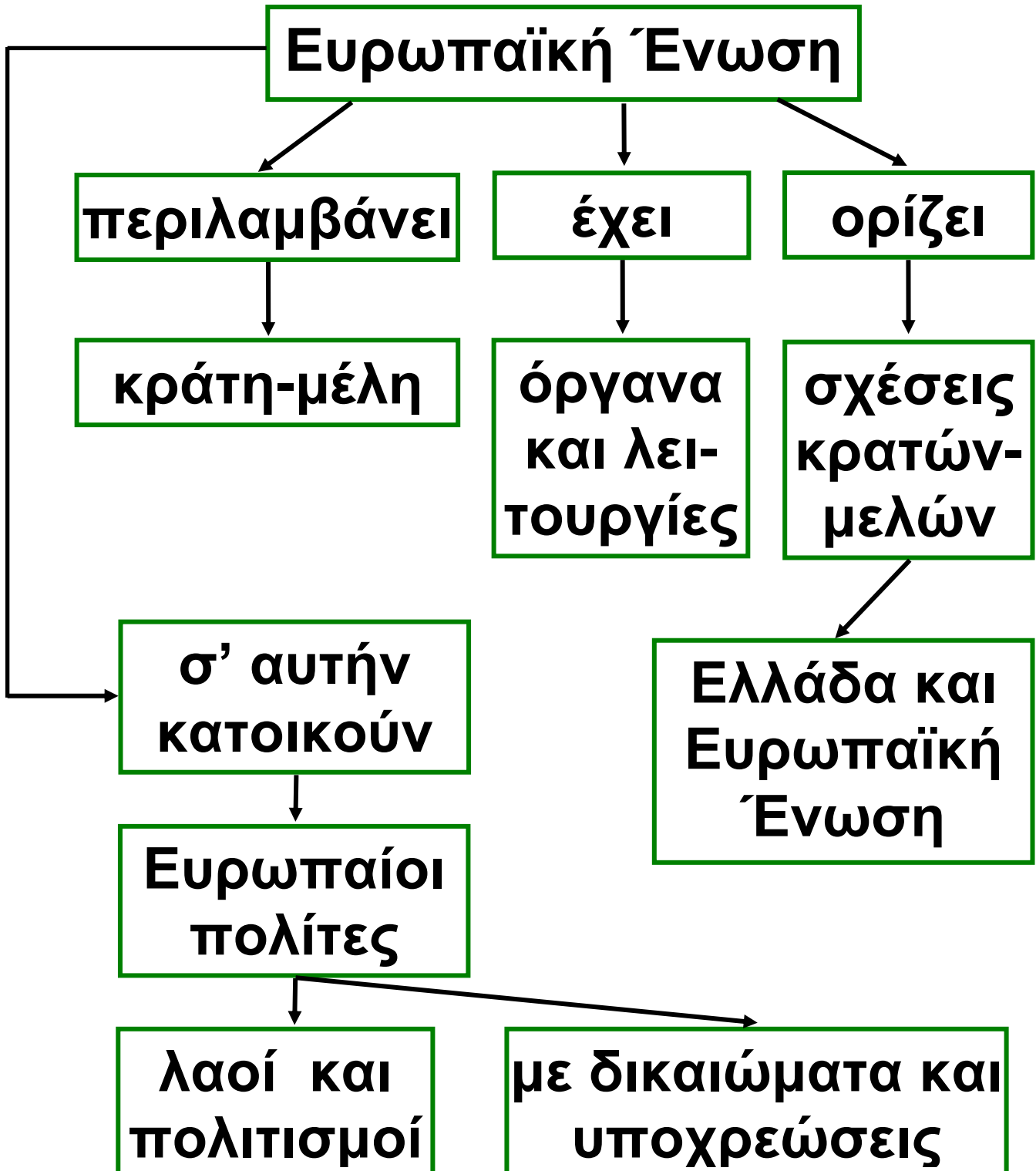

Συζητώντας θα μάθουμε
για τα παρακάτω θέματα:

- α. Την Ευρωπαϊκή Ένωση
- β. Τη σχέση της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Ένωση
- γ. Τους Ευρωπαίους πολίτες

Ενότητα Α΄

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα

1ο Κεφάλαιο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση: όργανα και λειτουργίες της

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία ένωση πολλών κρατών που βρίσκονται στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Δημιουργήθηκε μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και στην αρχή οι στόχοι της ήταν καθαρά οικονομικοί. Στη συνέχεια, όμως, η ιδέα μιας Ενωμένης Ευρώπης οδήγησε σταδιακά στη στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στην πολιτική, τον πολιτισμό, την ασφάλεια και την ειρήνη. Με την πάροδο των χρόνων, όλο και περισσότερα κράτη εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

**Παιδιά ελάτε να βρούμε
και να χρωματίσουμε τα
κράτη-μέλη της
Ευρωπαϊκής Ένωσης
στον χάρτη που βρήκε!**

27 ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ ΤΟ 2008

BE	ΒΕΛΓΙΟ
CH	ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
DE	ΓΕΡΜΑΝΙΑ
EE	ΕΣΘΟΝΙΑ
EL	ΕΛΛΑΔΑ
ES	ΙΣΠΑΝΙΑ
FR	ΓΑΛΛΙΑ
IE	ΙΡΛΑΝΔΙΑ
IT	ΙΤΑΛΙΑ
CY	ΚΥΠΡΟΣ
LV	ΛΕΤΤΟΝΙΑ
LU	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
HU	ΟΥΓΓΑΡΙΑ
MT	ΜΑΛΤΑ
NL	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ
AT	ΑΥΣΤΡΙΑ
PL	ΠΟΛΩΝΙΑ
PT	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
SI	ΣΛΟΒΕΝΙΑ
SK	ΣΛΟΒΑΚΙΑ

FI	ΦΙΛΑΝΔΙΑ
SE	ΣΟΥΗΔΙΑ
UK	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
BG	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
RO	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
DN	ΔΑΝΙΑ
LT	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

Πώς καταφέρνουν όλα αυτά τα κράτη να συνεργάζονται και να αποφασίζουν μαζί για τόσο σοβαρά θέματα;

Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεργάζονται με σκοπό την ειρήνη, τη σταθερότητα, την ασφάλεια, τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη, την κοινωνική και οικονομική τους ανάπτυξη, καθώς και την υπερά-

σπιση των κοινών αξιών των Ευρωπαίων (σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων και του πολιτισμού, υγιές περιβάλλον, κ.ά.).

Τα κράτη-μέλη έχουν μεταβιβάσει ορισμένες εξουσίες τους (νομοθετικές, εκτελεστικές και δικαστικές) σε αντίστοιχα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ελάτε παιδιά να γνωρίσουμε τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

 Τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πέντε: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

◆ **Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:** Αποτελείται από βουλευτές (Ευρωβουλευτές) που εκλέγονται από τους πολίτες των κρατών-μελών κάθε πέντε χρόνια. Το σημερινό Κοινοβούλιο αριθμεί 785 μέλη από τις 28 χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περίπου το ένα τρίτο αυτών είναι γυναίκες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστηρίζει τα συμφέροντα των Ευρωπαίων πολιτών στις συζητήσεις με τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

φωτ. 1.1
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεδριάζει.

◆ **Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης:** Είναι το

κύριο όργανο που λαμβάνει αποφάσεις σε θέματα σχετικά με τους ευρωπαϊκούς νόμους, την πολιτική ασφάλειας, τις δαπάνες της Ένωσης και την οικονομική και εξωτερική πολιτική των κρατών-μελών. Στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται ένας υπουργός από κάθε κυβέρνηση κράτους-μέλους της Ένωσης. Αν, για παράδειγμα, το Συμβούλιο πρόκειται να συζητήσει ζητήματα παιδείας, στη συνεδρίαση θα παρευρίσκεται ο Υπουργός Παιδείας κάθε χώρας της Ένωσης και το Συμβούλιο θα χαρακτηρίζεται «Συμβούλιο Παιδείας».

◆ **Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:**

Αποτελείται από τους προέδρους και /ή πρωθυπουργούς των κρατών-μελών μαζί με τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει

(συνεδριάσεις «κορυφής») το ανώτερο τέσσερις φορές κάθε χρόνο για θέματα γενικής πολιτικής της Ένωσης.

**φωτ. 1.2
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει.**

◆ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν): Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (επίτροποι) ορίζονται από τις Κυβερνήσεις των κρατών-μελών (ένας για κάθε κράτος-μέλος) για πέντε χρόνια. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπροσωπεί και υποστηρίζει τα συμφέροντα του συνόλου της Ένωσης και προτείνει τους νόμους στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο Υπουργών.

φωτ.1.3 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

◆ **Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο:**
Αποτελείται από ένα δικαστή από κάθε κράτος-μέλος. Σκοπός του δικαστηρίου είναι να εξασφαλίζει ότι η νομοθεσία της Ένωσης ερμηνεύεται και εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις χώρες της Ένωσης.

φωτ.1.4 Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Εκτός από τα πέντε βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχουν και άλλα όργανα που συμπληρώνουν και διευκολύνουν το έργο τους, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αντιστοιχίζω σύμφωνα με όσα έμαθα για τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Ευρωπαϊκό
Δικαστήριο**

**Υπερασπίζεται τα
συμφέροντα των
Ευρωπαίων
πολιτών.**

**Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο**

**Προτείνει τους
νόμους στο
Κοινοβούλιο και
στο Συμβούλιο
Υπουργών.**

**Ευρωπαϊκή
Επιτροπή**

**Διασφαλίζει την
ισότητα όλων των
πολιτών απέναντι
στο νόμο σε όλα
τα κράτη-μέλη.**

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

**Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως ένωση
κρατών στηρίζεται στη συνεργασία
των μελών της σε κοινά θέματα,**

όπως η ειρήνη, η οικονομική και κοινωνική ευημερία, η ασφάλεια, η δημοκρατία, η σταθερότητα, η δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη. Τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

2ο Κεφάλαιο

Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στην ελληνική μυθολογία η Ευρώπη ήταν μια όμορφη βασιλοπούλα που την έκλεψε ο Αίας και προς τιμή της πήρε το όνομα της ολόκληρος ο τότε γνωστός πολιτισμένος κόσμος.

Πώς να πήρε το όνομα της η Ευρώπη;

Με ποια διαδικασία έγινε η Ελλάδα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

φωτ.2.1 1981: Δεύτερη κατά σειρά διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την ένταξη της Ελλάδας

- ◆ **Η Ελλάδα μετά το έτος 1979, όταν πρωθυπουργός ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, υπογράφει στην Αθήνα τη συνθήκη προσχώρησης της στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.). Η Ελλάδα επισήμως την 1η Ιανουαρίου του 1981 γίνεται το δέκατο κράτος-μέλος της Ε.Ο.Κ.**
- ◆ **Τον Ιούλιο του 1983 αναλαμβάνει για πρώτη φορά την προεδρία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με πρωθυπουργό τον Ανδρέα Παπανδρέου, ενώ το Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου**

πραγματοποιείται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην Αθήνα.

◆ Το 2001 η Ελλάδα γίνεται το 12ο μέλος της «Ευρωζώνης», την οποία αποτελούν χώρες που έχουν ως νόμισμα το ευρώ (ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα).

◆ Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στις λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως πλήρες μέλος της. Ο ελληνικός λαός εκλέγει στις ευρωεκλογές τους ευρωβουλευτές του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωριζόμαστε σε ομάδες. Κάθε ομάδα επιλέγει μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφασίζουμε τι θα θέλαμε να μάθουμε για τις χώρες που επιλέξαμε π.χ. στοιχεία του πολιτισμού της, την ιστορία

της, τις παραδοσιακές γιορτές της, τα φαγητά της, την εκπαίδευση των συνομηλίκων μας κ.ά. Στη συνέχεια συζητάμε:

❖ Γιατί επιλέξαμε στην ομάδα μας τη συγκεκριμένη χώρα;

❖ Ποιες πληροφορίες θα δίνουμε εμείς για το συγκεκριμένο θέμα στα παιδιά της χώρας που επιλέξαμε αν ρωτούσαν για τη δική μας χώρα;

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Η Ελλάδα κατέχει μια σημαντική θέση στην Ευρώπη ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμμετέχει ενεργά, όπως και κάθε άλλο κράτος - μέλος της Ένωσης στα όργανα και στις δραστηριότητές της.

3ο Κεφάλαιο

Σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

φωτ. 3.1, 2, 3 Ευρωπαϊκή Ένωση:
Ενότητα στην πολυμορφία

 Σχολιάζουμε τις αφίσες που έφερε στην τάξη ο Δικαιόπολις και συζητάμε για τη συνεργασία, την πολυμορφία και τη δημοκρατία στην Ευρώπη.

 Αναζητούμε και ακούμε από το διαδίκτυο τον ύμνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι χώρες που αποτελούν την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ανεξάρτητα κράτη, συνενώνουν όμως τις δυνάμεις τους για να αποκτήσουν μεγαλύτερη ισχύ και παγκόσμια επιρροή.

Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεργάζονται στον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον πολιτιστικό τομέα.

Στον οικονομικό τομέα, όλα σχεδόν τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν το ίδιο νόμισμα, το ευρώ, που παριστάνεται με το ελληνικό γράμμα έψιλον με δύο παράλληλες γραμμές (€), οι οποίες συμβολίζουν τη σταθερότητα. Το ευρώ κυκλοφόρησε για πρώτη φορά την 1η Ιανουαρίου 2002.

Κάποια από τα νομίσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με χρήματα από τις Τράπεζες και τα Ταμεία της ενισχύει τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, για να φτιάξουν αεροδρόμια, σιδηροδρομικές γραμμές και άλλα έργα υποδομής. Επίσης, επιδοτεί επιχειρήσεις και επαγγελματίες.

Στον κοινωνικό τομέα, η Ευρωπαϊκή Ένωση δραστηριοποιείται κυρίως σε θέματα σχετικά με την εκπαίδευση, την προστασία του περιβάλλοντος, την εργασία, την προστασία της υγείας των καταναλωτών, των ατόμων με

ειδικές ανάγκες κτλ. Ενδεικτικά αναφέρουμε το πρόγραμμα Comenius, που στοχεύει στην επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών από τα διάφορα κράτη-μέλη, την ανταλλαγή απόψεων, την εκμάθηση γλωσσών κτλ.

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος “ΣΩΚΡΑΤΗΣ - COMENIUS 1” το 2ο Δημοτικό Σχολείο Βροντάδου (Ερειθιανής) φιλοξένησε, από τις 21 μέχρι 25 Μαΐου 2003, εκπαιδευτικούς από τα ευρωπαϊκά εταιρικά σχολεία C.P. “CAMPOAMENO” της Ισπανίας, Volksschule Ebersdorf της Γερμανίας και Harriers Ground Community Primary School της Αγγλίας, που είναι και το σχολείο - συντονιστής. Τα τέσσερα σχολεία επικοινωνούν μεταξύ τους και

**ανταλλάσσουν πληροφορίες
σχετικές με έθιμα και εκδηλώσεις.**

Πηγή:

Με ποικίλες άλλες δραστηριότητες επιτυγχάνονται οι σκοποί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για κοινωνική δικαιοσύνη, προστασία και ασφάλεια των πολιτών, προστασία του περιβάλλοντος.

Μία δραστηριότητα προστασίας των πολιτών είναι:

◆ **το Ευρωπαϊκό Κεντρικό Δίκτυο Καταναλωτών:** πληροφορεί και συμβουλεύει τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματά τους ως καταναλωτές.

Μία δραστηριότητα προστασίας του περιβάλλοντος είναι:

◆ **το Ετήσιο Περιβαλλοντικό Συνέδριο και η Πράσινη Εβδομάδα**

(Green Week). Στο πλαίσιο της «Πράσινης Εβδομάδας» διενεργείται ετήσιος σχολικός διαγωνισμός (Ζωγραφική-Σχέδιο-Ψηφιακά Βίντεο) που ενθαρρύνει νέους από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενημερωθούν για περιβαλλοντικά θέματα και να εκφραστούν καλλιτεχνικά.

**Εκπαίδευση
και Πολιτισμός**

**Η ΓΗ ΕΙΝΑΙ
ΜΟΝΑΔΙΚΗ**

Μην τη σπαταλάς

Στον πολιτιστικό τομέα επιδιώκεται η πολιτιστική συνεργασία των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2008 ορίστηκε ως «Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου», γι' αυτό έχουν οργανωθεί πολλές

δραστηριότητες και προγράμματα. Επίσης, αξίζει να αναφέρουμε ότι τον Δεκέμβριο του 2006 εγκρίθηκε το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες» για την περίοδο 2007-2013 με σκοπό την προώθηση της ενεργούς συμμετοχής του Ευρωπαίου πολίτη στα κοινά. Για καλύτερη γνωριμία με τον πολιτισμό κάθε χώρας, μια μεγάλη πόλη ορίζεται κάθε χρόνο ως «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης». Εκεί διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις ζωγραφικής, αφιερώματα σε Ευρωπαίους δημιουργούς, θεατρικές παραστάσεις κ.ά. Το έτος 2006 πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης ήταν η Πάτρα. Λόγω της μεγάλης ζήτησης από όλα τα κράτη-μέλη να αποκτήσουν τον τίτλο για τις δικές τους πόλεις, απο-

φασίστηκε να ορίζονται κάθε χρόνο δύο Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης. Για το έτος 2009 έχουν οριστεί οι πόλεις Βίλνιους (Λιθουανία) και Λιντς (Αυστρία).

❖ Αναζητούμε στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu.int> τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης από το 2000 ως σήμερα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ο διευθυντής του σχολείου μάς ανακοίνωσε μια επιστολή που μας ενημέρωνε για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «e-Twinning». Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο σχολεία από διαφορετικές χώρες επικοινωνούν μεταξύ τους με τη βοήθεια των υπολογιστών. Οι μαθητές χρησιμοποιώντας τον

ηλεκτρονικό υπολογιστή σχεδιάζουν εργασίες (Project) σχετικά με το Περιβάλλον, την Πληροφορική, τις Φυσικές επιστήμες κ.ά. Το 2ο Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων (Καπλάνειο), είναι ένα από τα ελληνικά σχολεία που συμμετείχε το 2006-2007 στο πρόγραμμα αυτό.

❖ Ανοίγω την ιστοσελίδα

<http://www.etwinning.gr> (συνεργασίες σχολείων στην Ευρώπη) και μαθαίνω περισσότερα για τις συνεργασίες των σχολείων στην Ευρώπη.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμετέχουν σε πολλές κοινές δραστηριότητες και συνεργ-

γάζονται σε διάφορους τομείς (οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό), με σκοπό να πετύχουν την ανάπτυξη, την πρόοδο και την ειρηνική τους συμβίωση.

Ανακεφαλαίωση

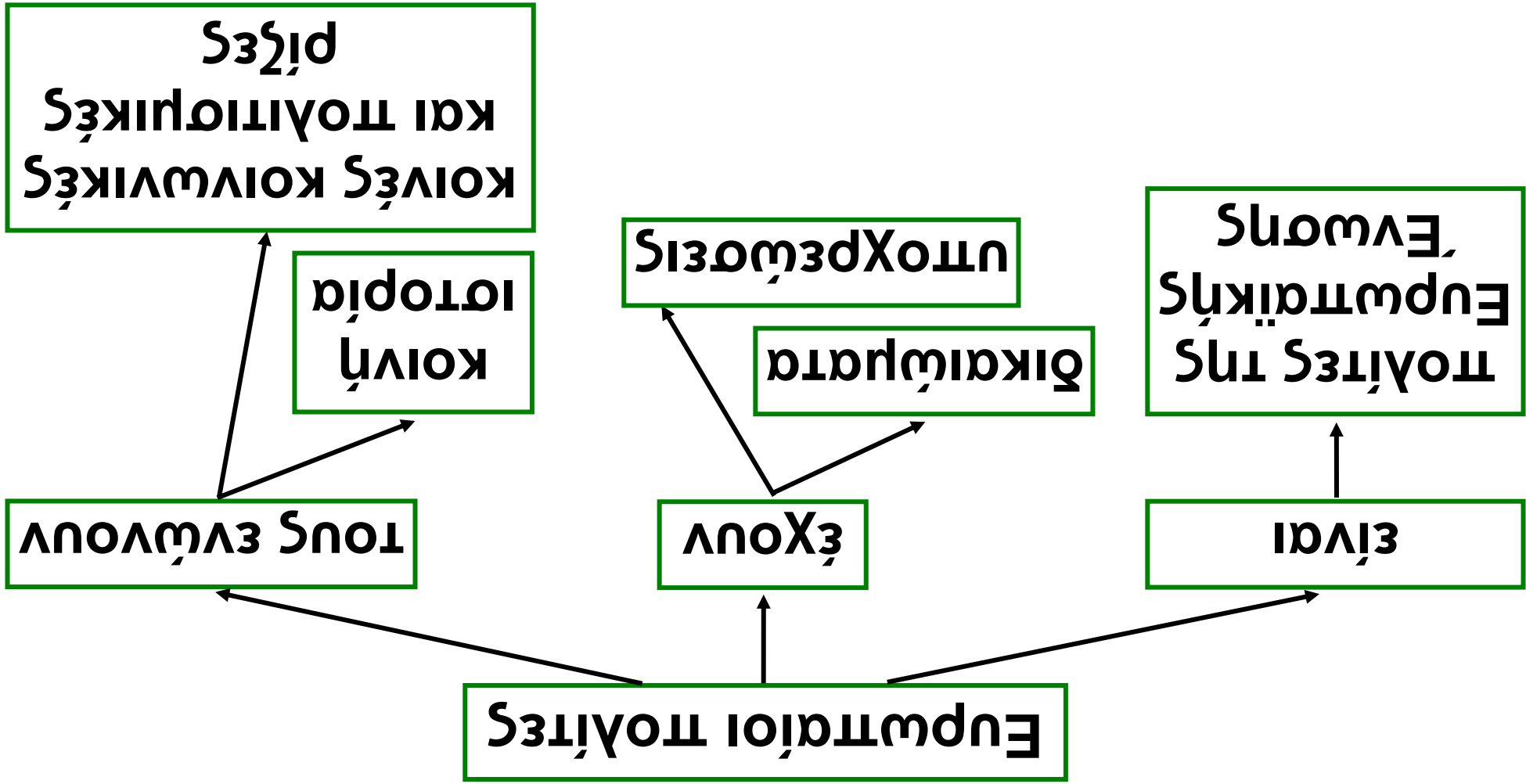
Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** είναι μια ένωση ευρωπαϊκών κρατών που έχουν δεσμευτεί να **συνεργάζονται** σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος όπως η ειρήνη, η ασφάλεια, η δημοκρατία, η οικονομική και κοινωνική ευημερία, η κοινωνική δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη. Όλο και περισσότερα κράτη επιθυμούν να γίνουν μέλη της.

Τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών,

το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Τα περισσότερα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν το ίδιο νόμισμα, το ευρώ, επιδιώκουν μια ενιαία ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική και συνεργάζονται στον πολιτιστικό τομέα. Η Ελλάδα, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1981, συμμετέχει ενεργά με τους δικούς της αντιπροσώπους στις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενότητα Β Οι Ευρωπαϊκοί Πολίτες

πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

είναι

δικαιώματα

υποχρεώσεις

έχουν

κοινή ιστορία

Τους ετώνουν

κοινές κοινωνικές και πολιτικές αξίες

1ο Κεφάλαιο

Λαοί και πολιτισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση
είναι πατρίδα πολλών
διαφορετικών λαών και
πολιτισμών!

Ναι. αλλά τους
Ευρωπαίους πολίτες
τους συνδέουν και
κοινά στοιχεία...

 Οι λαοί έχουν στοιχεία που τους διαφοροποιούν μεταξύ τους αλλά και στοιχεία που τους ενώνουν. Στοιχεία διαφορετικά μπορεί να είναι η γλώσσα, οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα τους. Στοιχεία

κοινά μεταξύ των λαών μπορεί να είναι κοινές αξίες όπως η δημοκρατία, η ελευθερία, η κοινωνική δικαιοσύνη, ο σεβασμός στην ετερότητα. Αυτές οι κοινές αξίες ενώνουν τους λαούς των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι λαοί της Ευρώπης έχουν κοινές πολιτισμικές και ιστορικές ρίζες.

Παιδιά. στο Ανθολόγιο βρήκα το κείμενο «Η ευρωπαϊκή οικογένεια» που μας βοηθάει να καταλάβουμε περισσότερο για τη μεγάλη οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης!

Η ευρωπαϊκή οικογένεια

«Για να καταλάβουμε γιατί οι Ευρωπαίοι είναι τόσο διαφορετικοί, αλλά αποτελούν παρόλα αυτά μια κοινότητα, μπορούμε να σκεφτούμε μια οικογένεια. Υπάρχει κάτι κοινό μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, αλλά ο καθένας έχει την προσωπικότητά του, διαφορετική φυσιογνωμία, κυρίως έναν χαρακτήρα, μια διαφορετική συμπεριφορά».

Ζακ Λε Γκοφ

Οι λαοί της Ευρώπης, λοιπόν, χρειάζεται να επικοινωνούν μεταξύ τους. Σε ποια γλώσσα όμως συνεννοούνται οι Ευρωπαίοι πολίτες;

Χαρακτηριστικό στοιχείο του πολιτισμού ενός λαού είναι η γλώσσα του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνει μέχρι σήμερα 28 κράτη-μέλη και έχει ορίσει 24 επίσημες γλώσσες.

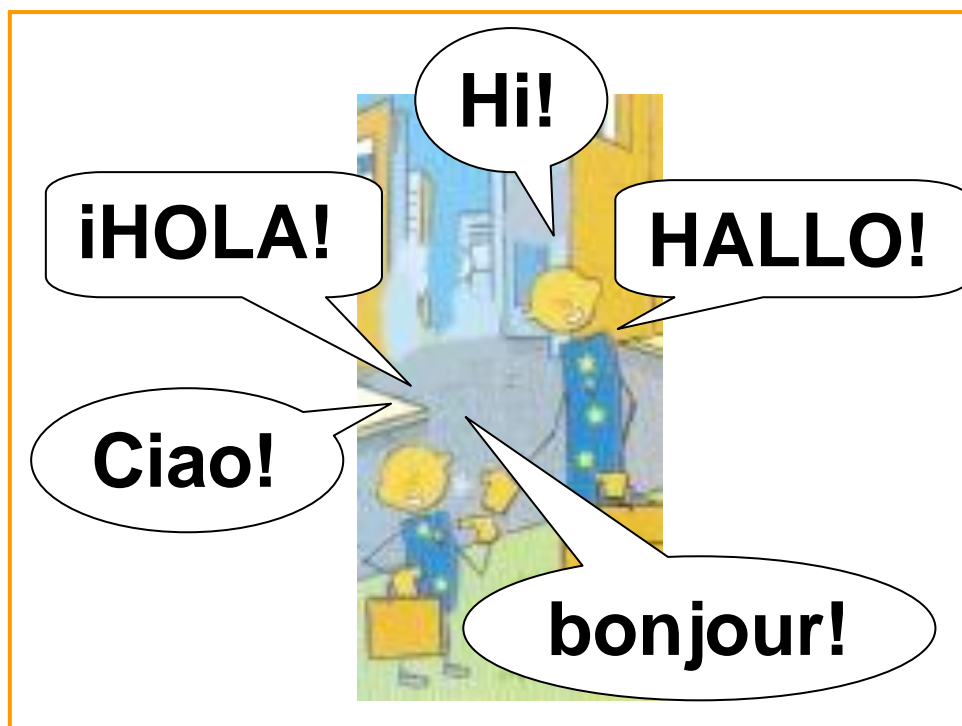
Οι επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επιλεγεί από τις εθνικές κυβερνήσεις, αφού κάθε κράτος με την ένταξή του ορίζει τη γλώσσα που επιθυμεί να δηλωθεί ως επίσημη γλώσσα της χώρας του ως κράτους-μέλους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ιδιαίτερα τη διδασκαλία γλωσσών στα παιδιά, για να συνειδητοποιήσουν περισσότερο ότι ανήκουν στην ευρωπαϊκή οικογένεια και να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην πολυγλωσσική Ευρώπη.

**Ας μάθουμε να λέμε
«καλημέρα» σε κάποιες
από τις γλώσσες των
χωρών που ανήκουν
στην Ευρωπαϊκή Ένωση:**

Αγγλικά	Good morning
Γαλλικά	Bonjour
Γερμανικά	Guten Morgen
Δανικά	God morgen
Ελληνικά	Καλημέρα
Εσθονικά	Tere hommikust
Ισπανικά	Buenos días
Ιταλικά	Buongiorno
Λεττονικά	Labrit
Λιθουανικά	Labas Rytas

Μαλτέζικα	L-Ghodwat-Tajba
Ολλανδικά	Goedemorgen
Ουγγρικά	Jó reggelt
Πολωνικά	Dzie dobry
Πορτογαλικά	Bom dia
Σλοβακικά	Dobré ráno
Σλοβένικα	Dobro jutro
Τσεχικά	Dobre rano
Σουηδικά	God morgon
Φινλανδικά	Hyvää huomenta

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Γράφουμε ένα δικό μας παραμύθι, στο οποίο συμμετέχουν διάφοροι ήρωες που γνωρίζουμε π.χ. ο Μπόλεκ και ο Λόλεκ (Πολωνία), η Χάιντου (Αυστρία), ο Αστερίξ και ο Οβελίξ (Γαλλία), τα Στρομφάκια (Βέλγιο) κ.ά. (παραμυθοσαλάτα). Στη συνέχεια, δίνουμε τίτλο στην ιστορία μας (παραδείγματα: «Ο Καραγκιόζης στις Βρυξέλλες», «Τα Στρομφάκια επισκέπτονται την Ακρόπολη», «Η Χάιντου στη γιορτή του σχολείου μας» κτλ).

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Οι Ευρωπαίοι πολίτες ανήκουν σε πολλές διαφορετικές χώρες. Υπάρχουν στοιχεία πολιτισμού που τους ενώνουν, όπως είναι η κοινή ιστορία και οι κοινές αξίες, καθώς και άλλα στοιχεία που τους διαφοροποιούν, όπως είναι οι διαφορετικές γλώσσες που μιλούν.

2ο Κεφάλαιο

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Ευρωπαίων πολιτών

Ως πολίτες της Ευρώπης έχουμε πολλά δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις.

Όπως συμβαίνει σε κάθε κράτος, έτσι και στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι πολίτες έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις. Έχουν δικαίωμα να ταξιδεύουν ελεύθερα σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να σπουδάζουν, να εργάζονται και να διαμένουν σε οποιαδήποτε χώρα μέλος επιθυμούν, να έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όποια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρρωστή-

σουν ή πάθουν ατύχημα κ.ά.
Επίσης, μπορούν να συμμετέχουν
στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο και να εκλέγουν τους
ευρωβουλευτές ή να εκλέγονται
ευρωβουλευτές οι ίδιοι.

Τα δικαιώματα των Ευρωπαίων
πολιτών περιέχονται στον «Χάρτη
των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της
Ευρωπαϊκής Ένωσης» που εγκρί-
θηκε επίσημα τον Δεκέμβριο του
2000 κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
της Νίκαιας στη Γαλλία. Στη Συνέ-
λευση που έφτιαξε το σχέδιο του
Χάρτη συμμετείχαν αντιπρόσωποι
των ευρωπαϊκών οργάνων και των
κυβερνήσεων των κρατών μελών.
Ο Χάρτης αποτελεί μια σημαντική
πρόοδο για την προστασία των
θεμελιωδών δικαιωμάτων στην
Ένωση.

Ο «Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων» περιέχει 54 άρθρα, τα οποία ορίζουν τα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιο αναλυτικά, κατοχυρώνει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή, στην ακεραιότητα του ατόμου, την ελευθερία της έκφρασης και της συνείδησης. Προωθεί επίσης την ισότητα ανδρών και γυναικών, το δικαίωμα στην περιβαλλοντική προστασία κ.ά.

Για να απολαμβάνουν, όμως, τα δικαιώματα αυτά οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν και υποχρεώσεις. Τέτοιες υποχρεώσεις, για παράδειγμα, είναι ο σεβασμός του πολιτισμού, της γλώσσας, της ιστορίας και των παραδόσεων κάθε λαού οποιασδήποτε χώρας

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η τήρηση των νόμων και των ιδιαίτερων κανόνων που ισχύουν σε κάθε κράτος κτλ.

Ας διαβάσουμε και ας σχολιάσουμε μερικά από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουμε ως Ευρωπαίοι πολίτες:

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Έχω δικαίωμα να σπουδάσω σε κάποιο πανεπιστήμιο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχω δικαίωμα να κυκλοφορώ ελεύθερα στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να μείνω σε κάποια από αυτά για τρεις ολόκληρους μήνες, χωρίς να απαιτούνται διατυπώσεις.

Έχω δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους γηγενείς εργαζομένους, αν αποφασίσω να εργαστώ σε κάποιο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Έχω την υποχρέωση, όταν σπουδάζω σε μια χώρα, να έχω ασφάλεια ασθενείας.

Έχω υποχρέωση να διαθέτω έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, για να εισέλθω σε ένα κράτος-μέλος.

Έχω υποχρέωση να χρησιμοποιώ τη ζώνη ασφαλείας σε όλα τα οχήματα, ακόμα και τα τουριστικά πούλμαν ή τα μικρά λεωφορεία.

Διαβάζω ορισμένους κανόνες που ισχύουν σε κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- ◆ Στην Αγγλία, την Ιρλανδία, την Κύπρο και τη Μάλτα οδηγούμε στην αριστερή πλευρά του δρόμου.
- ◆ Τα κατοικίδια ζώα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με διαβατήριο, στο οποίο να καταγράφεται ο πλήρης εμβολιασμός τους.
- ◆ Η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά την οδήγηση αυξάνει υπέρμετρα τον κίνδυνο πρόκλησης θανατηφόρων ατυχημάτων και γι' αυτό απαγορεύεται ρητά σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η Ιωάννα και η Νατάσσα θα ταξιδέψουν με τους γονείς τους στη

Γερμανία. Ας δούμε μαζί ποιες διευκολύνσεις έχουν και τι δεν επιτρέπεται να κάνουν.

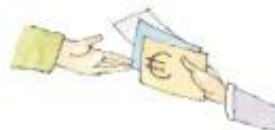
 1. Χρειάζονται μόνο έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο.

2. Δεν επιτρέπεται να πάρουν τον σκύλο μαζί τους αν δεν έχει διαβατήριο, που να γράφει ότι έχει εμβολιαστεί πλήρως.

 3. Αν αρρωστήσει κάποιος κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, μπορεί να έχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δωρεάν ή με μειωμένο κόστος με την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθενείας.

4. Χρησιμοποιούν το ευρώ για τις συναλλαγές τους.

❖ Αναζητούμε κι εμείς ανάλογους κανόνες.

1.

.....

2.

.....

3.

.....

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις που τους διασφαλίζουν την ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία. Οφείλουν να γνωρίζουν και να τηρούν τις υποχρεώσεις τους, καθώς και να απολαμβάνουν και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους.

Ανακεφαλαίωση

Οι Ευρωπαίοι, παρά τις διαφορές (γλώσσα, ήθη και έθιμα, παρα-

δόσεις) που μπορεί να έχουν, είναι **ενωμένοι** κι εργάζονται από κοινού για την ειρήνη και την ευημερία. Ανήκουν σε μια **μεγάλη οικογένεια** και μοιράζονται την **Ευρώπη** και τον **ευρωπαϊκό πολιτισμό** εδώ και πολλά χρόνια.

Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζονται **δικαιώματα** και διευκολύνσεις, όπως να ταξιδεύουν ελεύθερα, να σπουδάζουν και να διαμένουν σε όποια χώρα μέλος επιθυμούν, να εργάζονται με ίσους όρους σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά. Ταυτόχρονα όμως έχουν και **υποχρεώσεις**, όπως να συμμορφώνονται με τους κανόνες, να τηρούν τους νόμους της χώρας στην οποία ζουν και να σέβονται τον πολιτισμό της.

4η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Το άτομο και η Διεθνής Κοινότητα

Είναι απαραίτητο όλοι οι λαοί της Γης
να εργαστούμε

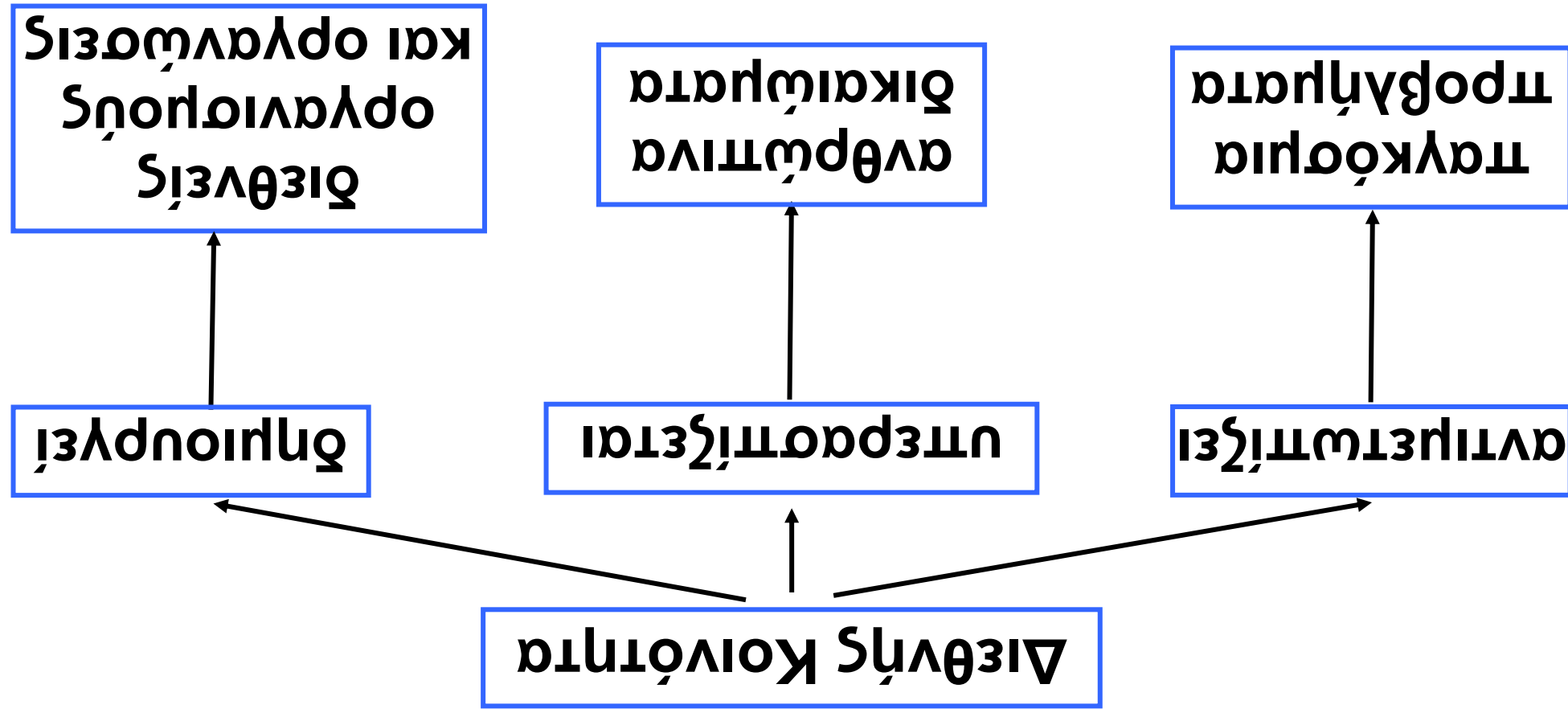
ομαδικά για την
καλύτερη αρμο-
νική συμβίωση,

ο πλανήτης Γη είναι το σπίτι
όλων μας!

**Συζητώντας θα μάθουμε
για τα παρακάτω θέματα:**

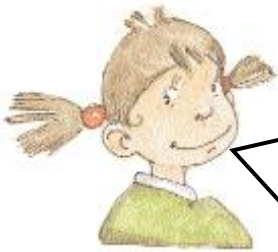
- α. Τα παγκόσμια προβλήματα**
- β. Τους διεθνείς οργανισμούς
και οργανώσεις**
- γ. Τα ανθρώπινα δικαιώματα**

Ενότητα Α Διεθνείς Οργανισμοί και Οργανώσεις

1ο Κεφάλαιο

Παγκόσμια προβλήματα

Υπάρχουν προβλήματα που αφορούν όλους τους ανθρώπους της γης!

Δυστυχώς Ειρήνη!
Θέλεις να συζητή-
σουμε γι' αυτά;

❖ Παρατηρούμε τις παρακάτω φωτογραφίες και συζητάμε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν συνάνθρωποι μας σε όλον τον πλανήτη:

**φωτ. 1.1 Έλλειψη
πόσιμου νερού**

**φωτ. 1.2 Πρόσφυ-
γες-Προσφυγιά**

**φωτ. 1.3
Έλλειψη
ιατρικής
περίθαλψης**

**φωτ. 1.4
Πείνα**

**φωτ. 1.5
Πόλεμος**

**φωτ. 1.6, 7, 8 Καταστροφή
περιβάλλοντος**

Τα τελευταία χρόνια ανησυχούμε όλο και περισσότερο για προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Ορισμένα από αυτά είναι:

α. Οι πόλεμοι και οι συγκρούσεις μεταξύ των κρατών.

β. Η ρύπανση του περιβάλλοντος που εξαπλώνεται σε όλο τον πλανήτη.

γ. Οι κλιματικές αλλαγές και η επιτάχυνση του ρυθμού με τον οποίο λιώνουν οι πάγοι στους πόλους.

δ. Η φτώχεια, η έλλειψη τροφής, νερού, στέγης, εργασίας.

ε. Οι επιδημικές ασθένειες που αφανίζουν πολλούς ανθρώπους.

στ. Ο ρατσισμός που οδηγεί σε συγκρούσεις.

ζ. Τα ναρκωτικά που σκοτώνουν καθημερινά πολλούς, κυρίως νέους ανθρώπους.

 Ποιες ενέργειες του ανθρώπου νομίζεις ότι δημιουργούν τα παγκόσμια προβλήματα;

• «Εσύ ο ίδιος τι κάνεις για ν' αλλάξει ο κόσμος μας προς το καλύτερο;»

Αντ. Σαμαράκης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Τα τελευταία χρόνια οι άνθρωποι ανησυχούν όλο και περισσότερο για τα προβλήματα που δημιουργούνται από την έλλειψη νερού στον πλανήτη.

Χωριζόμαστε σε ομάδες. Τα μέλη

κάθε ομάδα παριστάνουν άτομα που προέρχονται από μια ήπειρο: την Αφρική, την Ασία, την Αμερική και την Ευρώπη. Κάθε ομάδα επιλέγει μια χώρα που αντιμετωπίζει πρόβλημα έλλειψης νερού. Αναζητώντας πληροφορίες και από τη Γεωγραφία κάθε ομάδα περιγράφει την κατάσταση που επικρατεί στον τόπο που εκπροσωπεί και απαντά στα παρακάτω ερωτήματα.

❖ Ποιες είναι οι επιπτώσεις στη ζωή των κατοίκων ή στο φυσικό περιβάλλον από το πρόβλημα αυτό και πώς μπορεί η χώρα να το επιλύσει;

Η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα που μας αφορούν όλους, όπως πολέμους, ρύπανση, φτώχεια, αρρώστιες. Είμαστε υποχρεωμένοι να συμβάλουμε στη λύση τους για να σώσουμε τον πλανήτη μας.

2ο Κεφάλαιο

Ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών

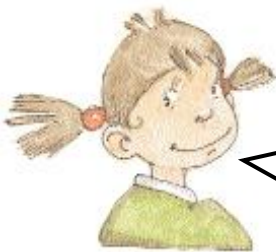
Όπως φαίνεται, τα διεθνή προβλήματα απαιτούν διεθνή αντιμετώπιση.

Γι' αυτό Ειρήνη
υπάρχουν οι Διεθνείς
Οργανισμοί!!

Κάθε κράτος οφείλει να παρέχει στους πολίτες του ασφάλεια και προστασία. Σε διεθνές επίπεδο, προκειμένου τα κράτη να διασφαλίσουν τη διαρκή αλληλοβοήθεια και συνεργασία μεταξύ τους, έχουν θεσπίσει Διεθνείς Οργανισμούς. Κύριο έργο των οργανισμών αυτών

είναι να διαφυλάξουν τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, να βοηθήσουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των φτωχών κρατών και να προστατεύσουν τα δικαιώματα των ανθρώπων.

Παιδιά, γνωρίζω
ένα σπουδαίο
Διεθνή Οργανισμό!

❖ Διαβάζουμε και συζητάμε για τους παρακάτω Οργανισμούς.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) είναι ένας διεθνής οργανισμός που ιδρύθηκε το 1945, μετά το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, με σκοπό την επικράτηση της ειρήνης και της

ασφάλειας σε όλα τα κράτη. Αρχικά είχε 51 μέλη. Τα μέλη του σήμερα είναι 193 κράτη.

Πηγή: <http://www.un.org>

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Άρθρο 1

Οι σκοποί των Ηνωμένων Εθνών είναι:

- 1. Να διατηρούν τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια [...]**
- 2. Να αναπτύσσουν ανάμεσα στα έθνη φιλικές σχέσεις που θα βασίζονται στο σεβασμό της αρχής των ίσων δικαιωμάτων και της αυτοδιάθεσης των λαών και να παίρνουν άλλα μέτρα κατάλληλα για την ενίσχυση της παγκόσμιας ειρήνης.**

3. Να επιτυγχάνουν διεθνή συνεργασία για την επίλυση διεθνών προβλημάτων οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και ανθρωπιστικής φύσης, και για την ανάπτυξη και ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών για όλους, χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας. [.]

Πηγή:

Στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ανήκει και η UNESCO και η UNICEF

**United Nations Educational,
Scientific and Cultural
Organization**

Η UNESCO είναι η Διεθνής Οργάνωση Επιστημών και Πολιτισμού του ΟΗΕ. Φροντίζει μέσω της συνεργασίας των κρατών σε θέματα παιδείας, επιστήμης και πολιτισμού, να συμβάλει στη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στον κόσμο και να προασπίσει το σεβασμό στο δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς διακρίσεις ως προς τη φυλή, τη γλώσσα, το θρήσκευμα ή το φύλο. Στην UNESCO, που έχει την έδρα της στο Παρίσι, συμμετέχουν 192 κράτη. Πρόεδρος της 34ης Γενικής Διάσκεψης της UNESCO, κατόπιν ομόφωνης πρότασης του 58μελούς Εκτελεστικού Συμβουλίου, για τη διετία

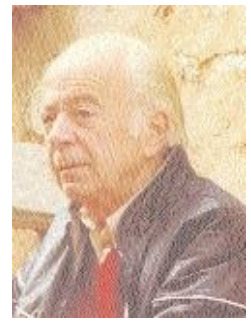
**2007-2009, εξελέγη ο Μόνιμος
Αντιπρόσωπος της Ελλάδος
στην UNESCO Πρέσβης
Γ. Ν. Αναστασόπουλος.**

Πηγή: <http://www.unesco.org>

Η UNICEF είναι μια διεθνής οργάνωση που ιδρύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1946 για να βοηθήσει τα παιδιά της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Κίνας μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Σήμερα αγωνίζεται να βοηθήσει όλα τα παιδιά του κόσμου που στερούνται τα βασικά δικαιώματα για τροφή, ασφάλεια, κατοικία, υγεία και εκπαίδευση!

Ο Αντώνης Σαμαράκης ήταν
ο πρώτος Έλληνας
Πρεσβευτής Καλής Θέλησης
της UNICEF!

Πηγή:

Η ιστορία της UNICEF με εικόνες

Το **1945** τελείωσε ένας φοβερός
πόλεμος. Εκατομμύρια

στην δεν είχαν αρκετό

και

και

και

και . Πολλά απ' αυτά

κρύωναν, πεινούσαν και ήταν

άρρωστα. Έτσι τα έφτιαξαν

την για να τα βοηθήσει. Η

έστειλε και και

και και για να

βοηθήσει αυτά τα

Σε **3** χρόνια βοήθησε **10.000.000**

. Τότε οι άνθρωποι στα

κοίταξαν ολόγυρα στον

και είδαν ότι υπήρχαν εκατομμύρια

άλλα σε άλλες χώρες

στην στην και στην

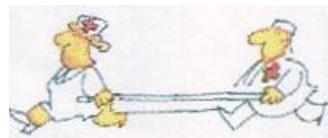
που επίσης χρειάζονται βοήθεια

γιατί δεν είχαν αρκετό και

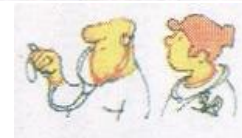
και και και και

και

και

και

και πολλά απ' αυτά τα

επίσης κρύωναν και

πεινούσαν και ήταν άρρωστα. Έτσι

τους έστειλε

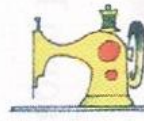
και

και

και

με

ή με

ή με

ή με

ή με

ή με

ή

.

βοηθάει να μαθαίνουν

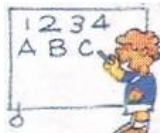
εκατομμύρια

πώς να

και να

και πώς να

καλλιεργούν

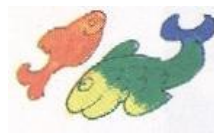

στέλνοντάς τους

. Επίσης τα βοηθάει να

μάθουν πώς να πιάνουν

και

πώς να μεγαλώνουν

και πώς

να προμηθεύονται καθαρό

έτσι

ώστε να μπορούν να είναι υγιή και

ευτυχισμένα. Η έχει βοηθήσει

πολλά σε

περισσότερες από **143** χώρες.

Αυτό μπορεί να το κάνει, γιατί

πολλοί άνθρωποι που αγαπούν τα

παιδιά στέλνουν και

αγοράζουν ευχετήριες και

 . Η λέει **ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ** σε

όλους τους ανθρώπους που

βοηθούν ώστε να φτιάξουμε ένα

ευτυχισμένο μέλλον για όλους

του τα

 Εκτός από τους Διεθνείς Οργανισμούς, στους οποίους συμμετέχουν κράτη-μέλη υπάρχουν και Διεθνείς Οργανώσεις, στις οποίες δεν συμμετέχουν οι κυβερνήσεις, αλλά ομάδες πολιτών. Ευαισθητοποιημένοι πολίτες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, για να βοηθήσουν συνανθρώπους τους που έχουν ανάγκη ανεξάρτητα από τις κυβερνήσεις των κρατών!

Έχω φέρει κάποια στοιχεία για τέτοιες οργανώσεις.

❖ Διαβάζουμε και συζητάμε όλοι μαζί τα στοιχεία που έφερε η Ειρήνη:

act:onaid

Η Action Aid είναι μια διεθνής οργάνωση που αγωνίζεται για έναν καλύτερο κόσμο, έναν κόσμο χωρίς φτώχεια! Χάρη στη δράση της Action Aid, εκατομμύρια παιδιά και ενήλικες έχουν αρχίσει να αλλάζουν τη ζωή τους αποκτώντας νερό, τροφή, ασφάλεια, εκπαίδευση και υγεία!

Πηγή: <http://www.actionaid.gr>

**MEDECINS SANS FRONTIERES
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ**

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι μια ανεξάρτητη οργάνωση που αποτελείται κυρίως από γιατρούς και παρέχει ιατρική βοήθεια

οπουδήποτε υπάρχει ανάγκη χωρίς καμία φυλετική, θρησκευτική, πολιτική ή άλλη διάκριση.

Πηγή: <http://www.msf.gr>

Η WWF είναι μια διεθνής περιβαλλοντική οργάνωση που αγωνίζεται για την προστασία της φύσης σε περισσότερες από 100 χώρες!

Πηγή: <http://www.wwf.gr>

+ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Ο Ερυθρός Σταυρός (Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου) με έδρα τη Γενεύη, ιδρύθηκε το 1864 με πρωτοβουλία του Ερρίκου Ντυνάν. Σκοπός της οργάνωσης αυτής είναι η υγειονο-

μική και κοινωνική περίθαλψη των λαών. Μεγάλη είναι η συμβολή της και στην προστασία των φυλακισμένων και εξορισμένων για πολιτικούς λόγους. Επίσης προσφέρει βοήθεια σε λαούς μετά από θεομηνίες που τους έπληξαν. Εκτός από τη διεθνή οργάνωση της Γενεύης, ιδρύθηκαν και λειτουργούν σε πολλά κράτη και τοπικές οργανώσεις, όπως ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (1887).

Πηγή: <http://www.redcross.gr>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η **Greenpeace** είναι μια διεθνής, μη κυβερνητική οργάνωση, με έδρα το Άμστερνταμ της Ολλανδίας. Ιδρύθηκε το 1971, έχει γραφεία σε 27 χώρες και 5.000.000 υποστηρικτές

σε 158 χώρες. Σκοπός της είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

◆ Μαθαίνω περισσότερα για την Greenpeace στην ιστοσελίδα www.greenpeace.org

Παιδιά, θα σας ενδιέφερε όταν μεγαλώσετε να στηρίξετε το έργο μιας τέτοιας οργάνωσης;

Ποια οργάνωση θα επιλέγατε και για ποιους λόγους;

◆ Γράφω για την οργάνωση που επέλεξα:

.....

.....

.....

.....

Όλο και περισσότερα κράτη γίνονται μέλη Διεθνών Οργανισμών και όλο και περισσότεροι άνθρωποι συμμετέχουν σε Διεθνείς Οργανώσεις με στόχο να διαφυλάξουν την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια, την υγεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εργάζονται όλοι μαζί ειρηνικά για να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής στον πλανήτη μας και να προστατεύσουν τους λαούς της γης.

Ανακεφαλαίωση

Η ζωή δισεκατομμυρίων ανθρώπων του πλανήτη μας καθώς και το περιβάλλον στο οποίο ζούμε απειλούνται από σοβαρά **παγκόσμια προβλήματα**, όπως πολέμους,

αρρώστιες, φτώχεια, ρύπανση κ. ά. Για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προβλημάτων, απαιτείται η διαρκής συνεργασία των κρατών. Τα κράτη μέλη των **Διεθνών Οργανισμών** έχουν κοινούς σκοπούς και μόνιμη συνεργασία σε θέματα κοινωνικά, πολιτικά, ανθρωπιστικά και μορφωτικά. Έτσι, προσπαθούν να διασφαλίσουν την ειρήνη, να βοηθήσουν τους φτωχούς και αδύναμους λαούς και να λάβουν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, ευαισθητοποιημένοι πολίτες συμμετέχουν σε **Διεθνείς Οργανώσεις** που αγωνίζονται προσφέροντας βοήθεια σε όσους έχουν ανάγκη (σε παιδιά, σε φτωχούς, σε άστεγους, σε θύματα πολέμου κ.ά.).

Ενότητα Β΄

Τα ανθρώπινα δικαιώματα

**Κι εμείς τα παιδιά
έχουμε δικαιώματα!**

**Ναι, και πρέπει να τα
σέβονται και να τα
προστατεύουν όλοι.**

Ανθρώπινα δικαιώματα

είναι

το δικαίωμα
της ζωής,
της
ασφάλειας,
της ειρήνης,
.....
.....
.....

έχουν

όλοι οι
άνθρωποι

προστα-
τεύονται

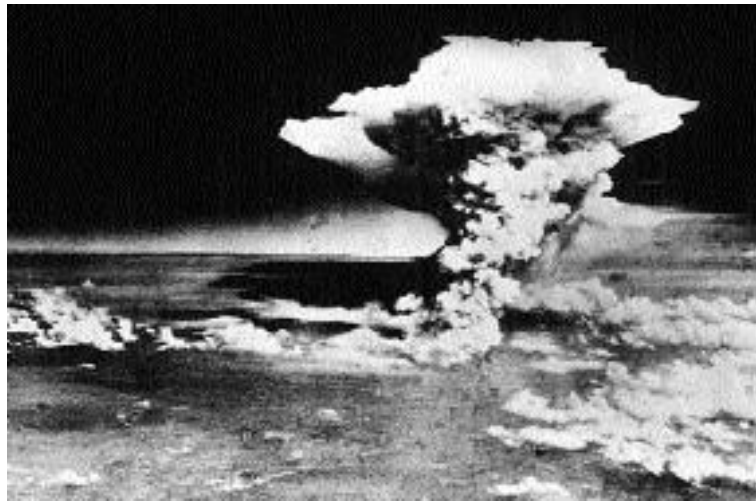
από διεθνείς
οργανώσεις
από

από

από

1ο Κεφάλαιο

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

φωτ. 1.1

 Κάθε πυρηνική έκρηξη συνοδεύεται από ψύχος, σκοτάδι, ραδιενέργεια, πυροτοξίνες και υπέρυθρες ακτίνες που θέτουν σε κίνδυνο την ύπαρξη ολόκληρης της ανθρωπότητας.

«Στις 6 Αυγούστου 1945 η πρώτη ατομική βόμβα σκορπίζει το θάνατο

στη Χιροσίμα. Με την έκρηξη αφανίζονται 70.000 άνθρωποι, που γίνονται 140.000 ως το τέλος του 1945 και 200.000 μέχρι σήμερα. Το πείραμα επαναλαμβάνεται στις 9 Αυγούστου 1945 στο Ναγκασάκι. Το αποτέλεσμα είναι άλλοι 70.000 νεκροί και μέχρι σήμερα 100.000. Ο συνολικός αριθμός των θυμάτων των δύο ατομικών βομβών είναι 300.000 άνθρωποι».

Πηγή:

❖ Συζητάμε για την αξία της ζωής.

Μετά από δύο παγκόσμιους πολέμους τα κράτη αποφάσισαν να προστατέψουν τα δικαιώματα του ανθρώπου, όπως το δικαίωμα της ζωής, της αξιοπρέπειας, της

ασφάλειας, της ελευθερίας, της μόρφωσης, της ίσης προστασίας από το νόμο. Στις 10 Δεκεμβρίου του 1948 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με την οποία τα κράτη αναγνώρισαν τα ατομικά, πολιτιστικά, οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου. Παράλληλα, διακήρυξαν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν διεθνή ευθύνη και όχι μόνο εσωτερική υπόθεση των κρατών. Από το 1948 και εξής η Οικουμενική Διακήρυξη δεσμεύει όλα τα κράτη. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι τα δικαιώματα του ανθρώπου γίνονται σεβαστά από όλα τα κράτη και ισχύουν για όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα

από το φύλο, τη γλώσσα, την καταγωγή ή τη θρησκεία τους.

Και τι συμβαίνει όταν κάποιοι δεν τηρούν αυτή τη συμφωνία;

Τότε η Διεθνής Αμνηστία αναλαμβάνει να προστατεύσει ανθρώπους και κοινότητες σε όλο τον κόσμο και εφαρμόζεται το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο!

 Η Διεθνής Αμνηστία είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που υποστηρίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα μέλη της παρά τη διαφορετική τους προέλευση και τις

πεποιθήσεις, υπηρετούν έναν κοινό στόχο: όλοι οι άνθρωποι να ζουν με αξιοπρέπεια, ελεύθεροι και πραγματικά ασφαλείς.

Η Διεθνής Αμνηστία συμβάλλει στην προστασία των ανθρώπων ολόκληρου του κόσμου αποκαλύπτοντας τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προσπαθώντας να τις εξαλείψει.

Ανοίγω την ιστοσελίδα

διαβάζω περισσότερα για το έργο της Διεθνούς Αμνηστίας και μαθαίνω για τις δράσεις των σχολείων.

διεθνής	amnesty
αμνηστία	international
ελληνικό	greek
τμήμα	section

φωτ. 1.2

Το κεριό συμβολίζει το μήνυμα που στέλνουν τα μέλη της Διεθνούς Αμνηστίας σε όσους έχουν ανάγκη σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η 10η Δεκεμβρίου έχει οριστεί ως η Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

βοηθήστε τώρα!

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ

«Είμαστε αρκετοί και είμαστε εδώ για να σας βοηθήσουμε. Ζητούμε να είστε ασφαλείς και να είμαστε όλοι ασφαλείς από την καταπίεση. Ζητούμε σεβασμό της αξιοπρέπειας σας και σεβασμό της αξιοπρέπειας

**όλων μας. Και δεν θα σταματή-
σουμε έως ότου όλοι να μπορούμε
να ζούμε σε έναν κόσμο με
δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια».**

Πηγή:

**❖ Σχολιάζουμε τα παρακάτω
μηνύματα:**

**Εκστρατεία - Ιράν: κράτηση
γυναικών σε απομόνωση**

**Περισσότερες από 30 γυναίκες
κρατούνται σε συνθήκες απομό-
νωσης χωρίς να τους έχουν απαγ-
γελθεί κατηγορίες στη φυλακή Έβιν
στην Τεχεράνη. Η Διεθνής Αμνηστία
θεωρεί ότι είναι κρατούμενες συνεί-
δησης που κρατούνται μόνο και
μόνο επειδή πήραν μέρος σε μια
ειρηνική διαμαρτυρία. Κάντε κάτι
τώρα! Στείλε με e-mail επιστολή**

**στον Πρόεδρο του Ιράν ζητώντας
την άμεση και άνευ όρων
απελευθέρωση των γυναικών.**

**Κάντε κάτι τώρα για
να σταματήσουμε τη
βία κατά των γυναικών**

**ΣΤΟΠ!
ΣΤΗ ΒΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ**

**Εκστρατεία
Παιδιά -στρατιώτες στη Λαϊκή
Δημοκρατία του Κονγκό
Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο η
στρατολόγηση και χρησιμοποίηση
παιδιών κάτω των 15 ετών**

θεωρείται έγκλημα πολέμου. Τον Ιανουάριο του 2000, οι κυβερνήσεις του κόσμου συμφώνησαν να απαγορεύσουν τη συμμετοχή παιδιών σε ένοπλες συγκρούσεις.

Κι όμως, σύμφωνα με στοιχεία του Ο.Η.Ε., το 2006 υπολογίζεται ότι περισσότερα από 250.000 παιδιά συμμετείχαν ενεργά σε ένοπλες συγκρούσεις, σε κυβερνητικές ένοπλες δυνάμεις, τάγματα πολιτοφυλακής ή άλλες ένοπλες αντιπολιτευόμενες ομάδες.

Κάντε κάτι τώρα! Στείλε με επιστολή - έκκληση προς τον Πρόεδρο της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό!

◆ Σημειώνω μερικές από τις ημέρες παγκόσμιων αφιερωμάτων και αναζητώ και άλλες στην ιστοσελίδα της Διεθνούς Αμνηστίας.:

ΗΜΕΡΕΣ	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
8 Μαρτίου	Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας
2 Απριλίου	Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου
25 Μαΐου	Παγκόσμια Ημέρα άλληλεγγύης στους λαούς, που αγωνίζονται για Ελευθερία, Ανεξαρτησία και Ανθρώπινα Δικαιώματα
4 Ιουνίου	Διεθνής Ημέρα των Δικαιωμάτων του Παιδιού

❖ Συζητάμε και γράφουμε μηνύματα σε κάρτες για να τα

**στείλουμε στη Διεθνή Αμνηστία,
δηλώνοντας τη συμμετοχή και την
υποστήριξή μας στην προστασία
των δικαιωμάτων του ανθρώπου.**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

**φωτ.1.3 Μερική
προστασία από
τη ραδιενέργεια**

**φωτ.1.4 Μετά από
έκρηξη πυρηνικού
αντιδραστήρα σε
εργοστάσιο**

**Παρατηρούμε τις εικόνες,
διαβάζουμε και σχολιάζουμε:**

**Στις 26 Απριλίου 1986 στο Τσερνο-
μπίλ ένα πυρηνικό δυστύχημα
απελευθέρωσε ραδιενέργεια 40**

φορές μεγαλύτερη από αυτή των Χιροσίμα και Ναγκασάκι. Ραδιενεργό νέφος δημιουργήθηκε πάνω από την Ουκρανία, τη Λευκορωσία, τη Ρωσία και άλλες περιοχές της Ευρώπης εκθέτοντας στη ραδιενέργεια περίπου 8,5 εκατομμύρια ανθρώπους. Μετά την έκρηξη και την πυρκαγιά που ακολούθησε πολλοί άνθρωποι πέθαναν και αρκετοί αρρωσταίνουν μέχρι σήμερα από λευχαιμία και καρκίνο.

❖ Συζητάμε για το συγκεκριμένο γεγονός.

✓ Ποια δικαιώματα των ανθρώπων παραβιάστηκαν;

✓ Ποια προβλήματα αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι εκεί;

✓ Ποιες οργανώσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους ανθρώπους αυτής της περιοχής;

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει ως στόχο να κατοχυρώσει ανθρώπινα δικαιώματα όπως το δικαίωμα της ζωής, της αξιοπρέπειας, της ασφάλειας, της ελευθερίας, της μόρφωσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Διεθνής Αμνηστία είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που συμβάλλει στην προστασία ανθρώπων ολόκληρου του κόσμου. Τα μέλη και οι υποστηρικτές της αγωνίζονται όχι μόνο για την πρόληψη αλλά και την αποκάλυψη της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

διαμαρτύρονται δημόσια για να σταματήσουν οι παραβιάσεις. Το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο προστατεύει τους αμάχους, τους ασθενείς, τους αιχμαλώτους πολέμου και γενικά όλους, όσοι δεν λαμβάνουν μέρος σε πολεμικές συγκρούσεις και απαγορεύει τη χρήση χημικών ή βιολογικών όπλων.

2ο Κεφάλαιο

Τα δικαιώματα του παιδιού

Έχω Έχεις Έχει
ΟΛΟΙ ΕΧΟΥΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

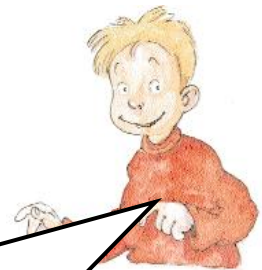

φωτ. 2.1 Τα δικαιώματα των παιδιών

❖ Με τη βοήθεια του δασκάλου ή της δασκάλας μας συζητάμε για τα δικαιώματα του παιδιού.

Και εμείς τα παιδιά
έχουμε δικαιώματα!

Ναι, και πρέπει να τα σέβονται
και να τα προστατεύουν όλοι.

Όπως οι μεγάλοι, έτσι και τα παιδιά έχουν δικαιώματα που προστατεύονται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού (Unicef). Η Σύμβαση περιλαμβάνει 54 άρθρα, τέθηκε σε ισχύ από το έτος 1990 και την έχουν υπογράψει σχεδόν όλες οι χώρες του κόσμου. Τα κυριότερα δικαιώματα των παιδιών είναι:

α. Το δικαίωμα για ζωή, δηλαδή για στέγη, φαγητό και γιατρό αν αρρωστήσουν.

β. Το δικαίωμα να είναι ασφαλή, δηλαδή να μην τα κακοποιούν, να μην τα αμελούν, να μην τα εκμεταλλεύονται.

γ. Το δικαίωμα για εκπαίδευση και παιχνίδι.

δ. Το δικαίωμα να σκέφτονται και

να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους.

❖ Παρατηρούμε τις εικόνες, συζητάμε και συμπληρώνουμε στη λεζάντα τα δικαιώματα των παιδιών που παραβιάζονται:

❖ Στα σκίτσα παρουσιάζονται κάποια από τα δικαιώματα των παιδιών που παραβιάζονται στη σημερινή εποχή. Γνωρίζετε κάποια άλλα δικαιώματα που παραβιάζονται;

Μαθαίνουμε για τους υπερασπιστές των παιδιών:

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι μια Ανεξάρτητη Αρχή, λειτουργεί δηλαδή με βάση κανόνες που ορίζει η ίδια η Αρχή και ελέγχεται μόνο από τη Βουλή των Ελλήνων. Δημιουργήθηκε το 1997 για να προστατεύει τα δικαιώματα όλων των πολιτών. Κάθε πολίτης, ανεξάρτητα από την εθνικότητά του, μπορεί να απευθυνθεί στο Συνήγορο αν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα με δημόσια υπηρεσία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Οι υπηρεσίες του είναι δωρεάν.

Ένα από τα τμήματα του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού. Αποστολή του είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανηλίκων,

δηλαδή όλων των αγοριών και των κοριτσιών έως 18 ετών.

Συμβουλευόμαστε την ιστοσελίδα: <https://www.synigoros.gr/?i=childrens-rights.el> και μαθαίνουμε περισσότερα για τη δράση του Συνηγόρου του παιδιού στα σχολεία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Παραθέτουμε ένα από τα τελευταία σημειώματα του Αντώνη Σαμαράκη που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό της UNICEF και παραμένει επίκαιρο:

Ποτέ πια πόλεμος!
“Τις τελευταίες νύχτες
δεν βλέπω όνειρα,
φοβάμαι πια να ονειρεύομαι”

**είπε το οχτάχρονο παιδί
από το Κόσσοβο.**

**Το παιδί ξαναζούσε στα όνειρά του
τον εφιάλτη του πολέμου.**

**❖ Συζητάμε ποια δικαιώματα του
παιδιού παραβιάζονται, όταν
γίνεται πόλεμος.**

1. Το δικαίωμα να ζήσει.

2. Το δικαίωμα να έχει φαγητό.

**3. Το δικαίωμα να πηγαίνει
στο σχολείο.**

**4.
.....**

**5.
.....**

**6.
.....**

**2. Σύμφωνα με στοιχεία της
Διεθνούς Αμνηστίας αγόρια και**

κορίτσια στρατολογούνται είτε δια της βίας είτε με τη θέλησή τους σε ένοπλες ομάδες στο ανατολικό Κονγκό, όπου ο εμφύλιος πόλεμος μαίνεται ακόμα. Σε φτωχές περιοχές που ρημάζονται από τον πόλεμο τα παιδιά, που έτσι και αλλιώς δεν πηγαίνουν στο σχολείο, κατατάσσονται προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα πιάτο φαγητό. Σε άλλες περιπτώσεις τα αρπάζουν και τα υποχρεώνουν να καταταγούν. Αρκετά από αυτά καταλήγουν να πολεμούν, ενώ άλλα χρησιμοποιούνται ως κατάσκοποι, αγγελιοφόροι, μεταφορείς ή φρουροί.

- ✓ Ποιες σκέψεις κάνετε σχετικά με αυτό το θέμα;**
- ✓ Εμείς τι μπορούμε να κάνουμε για να αλλάξει ο κόσμος μας;**

Όλα σχεδόν τα κράτη έχουν χρέος να φροντίζουν να εξασφαλίζουν στα παιδιά την αναγκαία προστασία και ασφάλεια και να παρέχουν τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη τους. Για το λόγο αυτό λαμβάνουν μέτρα που προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών.

Ανακεφαλαίωση

Με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου τα δικαιώματα του ατόμου για ζωή, ασφάλεια και ειρήνη γίνονται οικουμενικά. Δυστυχώς όμως, αν και τα περισσότερα κράτη αναγνωρίζουν

τα δικαιώματα του ατόμου,
σημειώνονται καθημερινά χιλιάδες
παραβιάσεις.

Διεθνείς Οργανώσεις, όπως η
Διεθνής Αμνηστία, η **Unicef**, αγω-
νίζονται καθημερινά για να ζουν
όλοι οι άνθρωποι με **αξιοπρέπεια**,
ελεύθεροι και πραγματικά **ασφαλείς**
και για να προστατεύσουν τα
δικαιώματα των παιδιών που
παραβιάζονται σε μερικές χώρες
ακόμη και σήμερα.

2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το άτομο και η πολιτεία

(συνέχεια από 1ο τόμο)

Κεφάλαιο 5ο: Το ελληνικό
Σύνταγμα.....7

**Ενότητα Β΄: Κράτος
και πολίτης15**

Κεφάλαιο 1ο: Δικαιώματα και
υποχρεώσεις του πολίτη.....16

Κεφάλαιο 2ο: Πνευματικά
δικαιώματα.....25

Κεφάλαιο 3ο: Πολιτική άμυνα και
Πολιτική προστασία.....29

Κεφάλαιο 4ο: Η ενημέρωση του
πολίτη.....38

3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση

**Ενότητα Α΄: Η Ευρωπαϊκή
Ένωση και η Ελλάδα46**

Κεφάλαιο 1ο: Η Ευρωπαϊκή Ένωση: όργανα και λειτουργίες της	47
Κεφάλαιο 2ο: Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	59
Κεφάλαιο 3ο: Σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	63

Ενότητα Β΄: Οι Ευρωπαίοι Πολίτες	74
Κεφάλαιο 1ο: Λαοί και πολιτισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	75
Κεφάλαιο 2ο: Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Ευρωπαίων Πολιτών	83

4η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το άτομο και η Διεθνής Κοινότητα

Ενότητα Α΄: Διεθνείς Οργανισμοί και Οργανώσεις.....94

Κεφάλαιο 1ο: Παγκόσμια προβλήματα95

Κεφάλαιο 2ο: Ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών101

Ενότητα Β: Τα ανθρώπινα δικαιώματα.....118

Κεφάλαιο 1ο: Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.....120

Κεφάλαιο 2ο: Τα δικαιώματα του παιδιού134

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.